

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П'ЯТНИЦЯ, 2 ЧЕРВНЯ 2006 РОКУ ЧИСЛО 22 VOL. CXII FRIDAY, JUNE 2, 2006 No. 22

Завершилася 36-та Конвенція УНСоюзу

Делеґати і члени Головного уряду 28 травня під час 36-ої Конвенції УНСоюзу на оселі Союзівка. Статтю і світлини з Конвенції див. на стор. 8

Президент Віктор Ющенко: „Історія дає нам шанс"

25 травня, на відкритті першої сесії Верховної Ради України V скликання перед новообраними парляментаристами виступив Президент України Віктор Ющенко. Нижче подаємо текст його виступу, зберігаючи мову оригіналу.

Глибокошановний Український народе! Глибокошановні його представники! Пані та панове!

Я прийшов до новообраного парламенту, щоб засвідчити свою глибоку повагу до вибору, який осмислено зробив наш народ. Я з шаною вітаю всіх законодавців – у новому складі і в новій якості. Переконаний, шановні колеги й друзі, що ви відкриєте нову сторінку в історії українського суспільного поступу і парламентаризму.

Верховна Рада п'ятого скликання розпочинає свою діяльність у час віхових річниць. 15 років тому саме у цій залі була проголошена тисячоліттям очікувана і виборювана Незалежність України. 10 років тому Український народ, врешті-решт, витворив у цьому залі свою Конституцію. Приймімо символ цих двох річниць як печать обов'язку.

Згадаймо історичну фразу: „...Усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішнім та прийдешніми поколіннями...". Ці слова, записані в преамбулі Конституції України, варто викарбувати над входом до зали українського парламенту.

Ви увійшли до неї, отримавши від народу право представляти його інтереси. На цих виборах влада склала іспит справедливості перед власним народом. Вибори були чесними і прозорими, а отже – демократичними. Їх леґітимність сьогодні не потребує підтвердження. Позитивна міжнародна оцінка теж є очевидною для всіх. Наші вибори визнані гідними наслідування у всьому реґіоні. Виборчою кампанією 2006 року Україна підтвердила свою органічну європейську сутність.

Те, що я обіцяв як Президент – я це виконав.

Тепер уже Україна не має гріха неправди за собою. Народ своє слово сказав, і тим дав шанс Україні стати могутньою. Чи буде так – залежить від нас – усіх тих, хто є українською владою.

Я висловлюю своє глибоке переконання в тому, що сьогодні, як ніколи досі, історія дає нам шанс як нації – виняткову, я сказав би, монументальну основу для досягнення національних амбіцій.

Незаперечною реальністю стала свобода вираження поглядів і переконань, що є основою формування загальних українських устремлінь.

Ми маємо вільну пресу. Триває детінізація національної економіки. По суті, за останні півтора року вдвічі виріс національний бюджет. Збільшилися пенсії, суттєво скоротилось безробіття, яке є сьогодні найнижчим за роки української незалежності. За минулі чотири місяці на 24 відсотки зросла реальна заробітна плата. Ми наблизились до того, щоб медик повернувся в село. Уперше національна охорона здоров'я стала розглядатися як провідний чинник національної безпеки, завдяки чому маємо перші здобутки: видатки на медичну допомогу склали сьогодні понад 3 відсотки ВВП.

За результатами першого кварталу цього року на 6 відсотків зросли абсолютні показники народжуваності – розпочався процес відтворення нації.

За перший квартал року в чотири рази збільшилося надходження в Україну прямих іноземних інвестицій. Українська економіка одержала ринковий статус на всіх ринках. І це лише початки. І це на тлі викликів, з якими зіштовхнулася Україна, – від подолання наслідків автократичної системи правління до стрімкого зростання цін на енергоносії.

Завдяки дійовій зовнішній політиці наша держава відкрила нову перспективу відносин з Європейським союзом, запропонувала – по суті і за вимогами часу – формулу рівноправних і взаємовигідних відносин з Російською Федерацією, відновила стратегічне партнерство зі Сполученими Штатами Америки.

Київ постав як новий центр геополітичної думки, переконання і реґіонального лідерства. Україна нарешті розправила плечі.

Шановні народні депутати! Маємо завдання забезпечити незворотність, послідовність і завершальність розпочатої роботи. Ми всі – єдиний Український

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Соромно сперечатися про мови у III тисячолітті

КИЇВ. – Президент Віктор Ющенко закликав регіональних політиків не спекулювати на темі мови. Про це він заявив 30 травня на нараді в Донецьку, де визнав, що йому соромно, що на початку третього тисячоліття в Україні відбувається дискусія про те, якою мовою говорити. Він наголосив, що статус мови формується лише на рівні закону. Рішення про надання російській мові статусу регіональної ухвалили Харківська, Севастопольська, Донецька, Дніпропетровська і Луганська міськради, а також Донецька, Луганська і Миколаївська облради. Ряд обласних і міських прокурорів вже оскаржили рішення про надання російській мові статусу регіональної. Чільні українські урядовці наголошували, що такі дії суперечать Конституції і загрожують національній безпеці України.

Україна сама створюватиме Ан-70

КИЇВ. – Як заявив 31 травня міністер оборони України, Анатолій Гриценко у Баку після зустрічі з російським колегою Сергієм Івановим, Росія ухвалила рішення про вихід зі спільного українсько-російського проєкту щодо створення військово-транспортного літака Ан-70. По тому, як за участю експертів будуть вирішені питання розподілу витрат і інтелектуальної власности, Україна отримає можливість самостійно доопрацьовувати цей проєкт і виходити з ним на ринок. Раніше російська сторона заявляла як про передумову цього повернення Україною вкладених росіянами коштів. Літак Ан-70 призначено для транспортування вантажів масою до 47 тонн, десантування парашутистів і техніки. Серед військово-транспортних літаків лише Ан-70 сідає на ґрунтові майданчики завдовжки 600-900 м і може перевозити всі військові вантажі країн СНД і НАТО.

Ознаки компромісу на переговорах про коаліцію

КИЇВ. – Як заявив 30 травня один з учасників переговорів щодо створення парляментсько-урядової коаліції, Бльок Юлії Тимошенко, „Наша Україна" та Соцпартія погодили положення щодо вступу України до НАТО, що дотепер було каменем спотикання. Представник БЮТ Василь Онопенко 28 травня зазначив, що на черговому засіданні робочої групи було знайдено компроміс і в проєкт коаліційної угоди було записано, що рішення про вступ України до НАТО може відбутися лише в результаті всеукраїнського референдуму. Крім питання щодо інтеґрації до Північно-Атлантичного альянсу, найбільше дискусій в учасників коаліційних переговорів у Києві викликають також положення щодо вступу України до ЕС та стосовно земельної реформи. „Наша Україна", БЮТ та СПУ домовились підготувати текст коаліційної угоди до 7 червня. Тим часом, керівник Партії Реґіонів Віктор Янукович переконаний, що попри переговори Соцпартії, БЮТ і „Нашої України", коаліція буде зформована на основі Партії Реґіонів, оскільки вона є переможцем парляментських виборів. В. Янукович наголосив, що Партія реґіонів не згідна з політикою, яка проводилася в Україні за останні два роки, і вважає, що вона має бути змінена, оскільки є неефективною.

„Просвіта" закликала не читати російськомовних книжок

КИЇВ. – Організація „Просвіта" тріюмфує – український уряд нарешті пішов на рішучі кроки щоб допомогти українському книговиданню. До професійного свята книговидавців міжвідомча комісія, яку очолює віце-прем'єр з гуманітарних питань В'ячеслав Кириленко, ухвалила рішення, згідно з яким Україна... обмежить імпорт російських книжок. Секрет успіху російського книговидання простий – наш північно-східній сусід пом'якшив податковий тиск на поліграфістів, чим дав потужний поштовх для розвитку галузі. Завдяки цьому тиражі українських книжок минулого року був утричі меншим, ніж зареєстрований імпорт російської поліграфічної продукції. Представники „Освіти" апелюють до свідомости читача і закликають громадян без нагальної потреби не читати російськомовних книжок.

МЗС вважає провокацією ініціятиву Держдуми щодо приєднання Криму до Росії

КИЇВ. – У Міністерстві закордонних справ України не вважають гідним коментувати провокаційні ініціятиви Державної Думи Росії щодо приєднання Криму до Росії. Про це на засіданні 30 травня повідомив керівник прес-служби МЗС Василь Філіпчук. „Ми не вважаємо гідним коментувати подібну провокацію", – сказав В. Філіпчук. Нагадаємо, 26 травня Держдума Росії ініціювала запит до уряду про можливість приєднання Криму до Росії. Бльок партій „Наша Україна" та Комуністична партія України засудили Державну Думу Росії за ініціювання приєднання Криму до Росії.

Політиканство КПУ в Криму

ФЕОДОСІЯ. – Виконувач обов'язків міністра оборони Анатолій Гриценко назвав політиканством дії активістів Комуністичної партії та інших проросійських сил у Криму, які бльокували розвантаження американського судна у порту Феодосія. Провідник комуністів Петро Симоненко сказав, що розвантаження є можливим прикриттям висадки американців, яка потребує, за його словами, окремої санкції Верховної Ради. Але українське міністерство оборони каже, що американці привезли будівельні бльоки для спорудження на полігоні військових будиночків. Серед пікетувальників, які розташувалися поблизу феодосійського морського порту найбільшу активність виявляють представники Партії Реґіонів, Бльоку Наталії Вітренко, місцевих проросійських організацій. Представники ВМС України повідомили, що судно доставило інженерну техніку та обладнання для вдосконалення навчально-тренувальної бази на полігоні Старий Крим поблизу Феодосії. Спільні українсько-американські навчання „Sea Breese" провадяться на полігоні щороку і їх підготування щороку стає випробуванням для ВМС, оскільки доводиться щороку забезпечувати місце тимчасового розміщення військовослужбовців та їх побут. Цього року про участь в українсько-американських навчаннях повідомили 17 країн. Більшість з них представлять кораблі та сухопутні підрозділи, а решта – своїх спостерігачів. Крім того, провідник бльоку „Народна опозиція", голова Прогресивної соціялістичної партії України Наталія Вітренко вимагає термінового скликання сесії Верховної Ради України у зв'язку з присутністю військ НАТО в Україні, а також розпочати процедуру імпічменту Президента України Віктора Ющенко за державну зраду. Про це Н. Вітренко заявила 30 травня на прес-конференції в Києві.

Затримки з новим урядом підривають інвестиції

КИЇВ. – Український союз підприємців і промисловців 27 травня закликав державу сприяти розвиткові великого підприємництва. Промисловці кажуть, що формування коаліції в парляменті дасть відповідь на питання не лише розстановки політичних сил, але і зформує перспективу соціяльно-економічної політики. Президент Українського союзу промисловців і підприємців Анатолій Кінах пообіцяв, що підприємництво активно захищатиме вітчизняного експортера та сприятиме покращенню інвестиційного клімату. Економічні оглядачі вказують на те, що затримки з формуванням нового уряду не сприяють впевненості інвесторів у розвитку української економіки.

В Україні 2007 рік буде Роком Казахстану

КИЇВ. – Президент України В. Ющенко підписав Указ, згідно з яким у 2007 році буде проведено Рік Республіки Казахстан в Україні. Проведення такого широкомаштабного заходу здійснюється з метою активізації співробітництва, зміцнення зв'язків між Україною і Казахстаном в економічній, науково-технічній та гуманітарній сферах. У зв'язку з цим плянується проведення понад півсотні заходів, серед яких - семінари, підприємницькі-форуми, конференції, концерти, виставки, спортивні змагання тощо. Наступний, 2008 рік плянується оголосити Роком України у Казахстані. Взаємини між Україною і Республікою Казахстан можна охарактеризувати як дружні, взаємовигідні, що мають міцний фундамент і широку перспективу. Україна була однією з перших країн, які відразу ж після проголошення Республікою Казахстан незалежности визнали її як незалежну державу. З моменту встановлення дипломатичних взаємин – 23 липня 1991 року – співпраця між обома країнами неухильно розвивається і зміцнюється в усіх сферах суспільного життя.

Вшанували пам'ять Симона Петлюри

РІВНЕ. – 25 травня на Рівненщині та на Волині вшанували пам'ять голови Директорії Української Народної Республіки, Головнокомандувача військ УНР Симона Петлюри. Громадськість та представники влади Волині поклали квіти до пам'ятника першому Президенту УНР М. Грушевському та до пам'ятного знаку генералові Алмазову в Луцьку. У Державному університеті ім. Лесі Українки відбувся науковий семінар, присвячений пам'яті С. Петлюри, а в краєзнавчих музеях та в бібліотеках областей розгорнуті фотодокументальні та книжкові виставки з історії УНР. Волинський та Рівненський державні архіви представляють експозицію, присвячену 80-річчю загибелі Симона Петлюри. У Рівному 25 травня ввечері відбулося віче-реквієм біля єдиного в Україні пам'ятника Головному отаманові УНР, відкритого у 2001 році за участю Віктора Ющенка.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Хижі риби з'явилися в Україні

ДНІПРОПЕТРОВСЬК .– Доцент катедри біології і екології Дніпропетровського національного університету Роман Новицький 25 травня показує хижих рибок піраній (pyrahnas), тижнем раніше спійманих в озері Касьянка. Відхилення від норми на озері почалися два тижні тому, коли стали зникати качки і ондатри. Як виявилося, причиною були хижі піранії, яких пізніше виявили рибалки. Їм вдалося виловити 4 піранії. Від зубів хижих рибок вже постраждало двоє людей. Озеро Касьянка через інші озера сполучається з Дніпром. За однією з версій, піранію пустили в озеро з приватного акваріюму. *Фото УНІАН*

Катерина Ющенко у США

КИЇВ. – Дружина Президента України голова Наглядової ради Міжнародного благодійного фонду „Україна – 3000" Катерина Ющенко відвідує США з робочою поїздкою, яка триватиме з 29 травня до 4 червня 2006 року.

У Вашінґтоні К. Ющенко у Білому Домі зустрічалася з дружиною американського Президента Лорою Буш. Перші Лейді, за традицією, говорили не про політику, а про благодійність.

К. Ющенко закликала американських підприємців та організації долучитися до фінансування будівництва у Києві нового медичного центру охорони здоров'я матері та дитини.

Після зустрічі з Лорою Буш К. Ющенко також побачиться з українською громадою в США, вихідцем з якої є сама. Дружина Президента Ющенка народилася у родині українських еміґрантів, навчалася і більшість свого життя прожила в США.

Перебуваючи у США, вона обговорила з секретарем Департаменту охорони здоров'я та суспільних послуг США Майком Левітом існуючі та майбутні проєкти Фонду „Україна 3000", які здійснюються за підтримкою урядових і неурядових організацій та ділових кіл США в рамках програми „Від лікарні до лікарні", повідомило 31 травня Офіційне Інтернет-представництво Президента України.

Під час зустрічі К. Ющенко подякувала М. Левітові та урядові США за підтримку, яку США надають Україні у сфері охорони здоров'я і медичної освіти, зокрема за програмами боротьби з ВІЛ/СНІДом, туберкульозою, пташинною ґрипою, та в подоланні наслідків Чорнобильської аварії.

К. Ющенко представила М. Левітові найважливіший проєкт Фонду – створення та будівництво Медичного центру охорони здоров'я матері та дитини у Києві.

Вона зазначила, що існуючі в Україні програми, які здійснюються за підтримкою американських урядових та неурядових організацій, є лише початком довгострокових взаємин та співпраці між Україною та США у сфері охорони здоров'я.

У зустрічі взяли участь міністер охорони здоров'я України Юрій Поляченко, представники Міністерства охорони здоров'я та суспільних послуг США, інших державних медичних установ США. Наприкінці зустрічі М. Левіт та Ю. Поляченко підписали Заяву про співпрацю між Міністерством охорони здоров'я та суспільних послуг США та Міністерством охорони здоров'я України. Ця заява дасть змогу активізувати подальшу співпрацю між двома країнами в галузі охорони здоров'я.

Плянується, що К.Ющенко відвідає Вашінґтон, Філадельфію, Сан-Франціско та Лос-Анджелес. Основна мета поїздки – залучення ділових, громадських та медичних кіл США до участи в проєкті Фонду „Від лікарні до лікарні", зокрема до створення та будівництва Медичного центру охорони здоров'я матері та дитини у Києві.

ЗМІ

Помер відомий історик Омелян Пріцак (1919–2006)

КЕМБРІДЖ, Мас. – Український науковий інститут Гарвардського університету з жалем повідомляє, що 29 травня упокоївся, на 86 році життя, відомий український вчений історик Омелян Пріцак, професор-емерит Катедри історії ім. Грушевського.

Народився він 7 квітня 1919 року на Самбірщині, Галичина. Студіював у Львові, Києві, Берліні та Ґетінґені.

У 1964 році він став професором лінґвістики та туркології Гарвардського університету та продовжував цікавитися українською наукою. У 1967 році він разом з Фондом українських студій здобував фонди серед української громади для заснування трьох катедр (історії, літератури та філології) та Українського Інституту у Гарвардському університеті, щоб створити сильні підвалини для розвитку українських студій на Заході. Український науковий інститут Гарвардського університету створено 1973 року і професор О. Пріцак став його першим директором.

Св. п. О. Пріцак

Професор О. Пріцак був автором понад 500 статтей, членом Наукового Товариства ім. Шевченка і Української Вільної Академії Наук. Він був обраний першим закордонним членом Академії Наук України і також відновив Інститут східних студій в Києві. Професор О. Пріцак залишив дружину Ларису Гвоздик-Пріцак, дочку Ірину Пріцак і двоє внуків.

Розпочала працю нова Верховна Рада України

КИЇВ. – Депутати Верховної Ради України, обрані на виборах 26 березня, зібралися 25 травня у Києві на першу сесію парляменту. Близько трьохсот депутатів, себто дві третини від загальної їхньої кількости, не мають попереднього досвіду праці у вищій законодавчій установі України. Після відкриття сесії коаліцію має бути зформовано упродовж одного місяця. В іншому разі президент матиме право розпустити парлямент і оголосити нові вибори. Виступаючи під час відкриття першої сесії парляменту 5-го скликання, голова підготовчої депутатської групи Іван Бокий сказав, що Центральна виборча комісія, за результатами виборів 26 березня, зареєструвала 448 народних депутатів. І. Бокий також оголосив про припинення повноважень парляменту 4-го скликання.

У засіданні брали участь Президент України Віктор Ющенко, Прем'єр-міністер України Юрій Єханурoв, представники Кабінету міністрів України, керівники судової гілки влади, голова ЦВК, Генеральний прокурор, Голова СБУ та інші високопосадовці.

У Верховній Раді України після завершення засідання було оголошено перерву до 7 червня для проведення консультацій по створенню коаліції. За таке рішення проголосувало 240 із 445 народних депутатів, зареєстрованих у залі.

Народні депутати затвердили склад Тимчасової президії Верховної Ради України. Від „Партії реґіонів" до Тимчасової президії увійшла Раїса Богатирьова, від БЮТ – Олександер Турчинов, від „Нашої України" Микола Катеринчук, від СПУ - Іван Бокий, від КПУ – Адам Мартинюк. „За" проголосувало 434 народні депутати з 446, зареєстрованих у залі.

Депутати Верховної Ради нового скликання, стоячи, співають Гимн України на відкритті першого засідання першої сесії Верховної Ради України 25 травня. Депутати Бльоку Юлії Тимошенко прийшли в білому одязі з червоними сердечками на грудях. *Фото УНІАН*

АМЕРИКА І СВІТ

НКВД знищив принаймні 135 000 червоноармійців

ЛОНДОН. – У Британії 31 травня оприлюднено нове історичне дослідження про Другу світову війну: „Москва 1941: Місто і люди у війні“. Автор Родрік Брейтвейт (Rodric Braithwaite) працював у Москві британським послом і використав свій час для вивчення історичних фактів та індивідуальних спогадів свідків. Він пише, що від часу контрнаступу Червоної армії 5 грудня 1941 року і до кінця війни каральні загони („зарадітєльниє отряди“) НКВД знищили принаймні 135 тисяч червоноармійців, які намагалися відступати перед німецьким військом, що було краще озброєне, дисципліноване та споряджене. Автор детально відтворює усі труднощі оборони Москви і жахливі умови, в яких воювали її оборонці, дехто – під примусом. За спинами червоноармійців під Сталінградом пильно стежило НКВД. Р. Брейтвейт припускає, що саме брутальна тактика ведення війни з боку радянського командування була одним з чинників величезних втрат в СРСР, коли на кожного загиблого у Другій світовій війні британського та американського солдата припадало – 20 німецьких і аж 85 радянських. Книга розширює історичні знання про війну на Східньому фронті після впливової книги Ентоні Бівера „Сталінґрад“, в якій вперше була оприлюднена цифра у 15 тисяч вбитих відступаючих червоноармійців, які стали жертвами каральних дій НКВД лише під Сталінґрадом.

США розкажуть правду про вбивство у Гадіті

ВАШІНҐТОН. – Уряд Президента Джорджа Буша пообіцяв оприлюднити, по завершенні слідства, усі подробиці вбивства іракських цивільних у місті Гадіта минулого року, в чому звинувачують американських військових. Речник Білого Дому 29 травня заявив, що такі звинувачення викликали занепокоєння Президента Дж. Буша, однак він дозволив військовим властям провести власне розслідування того випадку. Слідство розпочалося після публікацій в американській пресі про те, морські піхотинці США вбили щонайменше 24 цивільних у місті Гадіта в листопаді минулого року і намагались покласти за це відповідальність на повстанців.

ЕС відкладе конституцію ще на рік

СТРАСБУРҐ, Франція. – Евросоюз збирається відкласти впровадження своєї першої конституції ще на рік. Рік тому голяндські та французькі виборці відкинули проєкт спільної конституції, проте ЕС намагатиметься впровадити новий проєкт до 2009 року. Евросоюз шукає виходу з найглибшої досі кризи, після подвійного удару, завданого французами й голяндцями. Торік ЕС закликав до періоду роздумів, а тепер міністри закордонних справ хочуть продовжити цей період ще на рік. Вони сподіваються, що настрій у цих двох країнах зміниться після виборів наступного травня. Міністер закордонних справ Німеччини Франк Вальтер Штайнмайєр сказав, що його країна, яка перебере президентство в ЕС у середині наступного року, виступить з серйозними пропозиціями щодо того, як впровадити конституцію до 2009 року – перед наступними виборами до Европарляменту. Проте політикам доведеться серйозно попрацювати, аби повернути довіру европейців у тих сферах, які їх найбільше турбують, – в економіці, іміґрації та боротьбі зі злочинністю.

Президентом Колюмбії знову став Альваро Урібе

БОҐОТА, Клюмбія. – Центральна виборча комісія Колюмбії оголосила про переобрання Альваро Урібе на другий президентський термін. А. Урібе, який запровадив зміни до конституції, що дозволили йому вдруге змагатися за найвищу посаду, здобув майже дві третини голосів на виборах 28 травня. Опитування громадської думки напередодні виборів завжди засвідчували перевагу Альваро Урібе над іншими кандидатами, чому сприяли його зусилля, спрямовані на приборкання насильства. Новина про те, що один з найвідданіших союзників США втримався при владі, напевне втішить Сполучені Штати.

Індонезія потерпіла від землетрусу

ДЖАКАРТА, Джава. – На індонезійському острові Джава, 27 травня стався потужний землетрус силою 6.3 за скалею Ріхтера, призвівши до маштабних людських жертв і руйнувань. Землетрус стався на віддалі 250 миль на схід від столиці Індонезії Джакарти. У зоні землетрусу посилюються рятувальні праці місцевих та міжнародних бриґад. З'їхалися рятувальники з усієї країни, а міжнародні допомогові аґенції відправили необхідну апаратуру, продукти та працівників. Багато рятувальників перебували в стані готовности, коли почався землетрус, – вони очікували виверження вулкану Мерапе, приблизно за 30 км від епіцентру землетрусу. Тимчасово медичну допомогу надають навіть на дорогах. Місцеві лікарні переповнені, і в них бракує персоналу. Понад п'ять тисяч осіб загинули під час землетрусу, і принаймні двадцять тисяч отримали поранення. Землетрус завдав значних руйнувань адміністративному центрові індонезійської провінції Центральна Джава, десяткам сусідніх населених пунктів, де зруйновано від 30 до 90 відсотків споруд, значно порушено інфраструктуру і комунікації провінції, летовище Джакарти внаслідок руйнувань було закрите. Речник британської допомогової організації Оксфам Крей Овен так змальовує становище у постраждалих районах: „У багатьох селищах зруйновано 80 відсотків усього житла. Існує величезна потреба у простих речах - зокрема у питній воді. Люди також потребують даху над головою та засобів гігієни“. Президент України Віктор Ющенко 30 травня доручив Кабінетові міністрів надати допомогу постраждалій від землетрусу Індонезії.

Папа Бенедикт XVI у Польщі

ВАРШАВА. – Папа Бенедикт XVI від 25 травня перебував з чотириденною візитою у Польщі – батьківщині його попередника Івана Павла II. На варшавському летовищі Понтифіка, крім президента Польщі Лєха Качинського, представників уряду та духовенства, зустрічали ще тисячі поляків, а також паломники з інших держав. Того ж дня Святійший отець зустрівся з президентом Л. Качинським й єрархами Римо-Католицької Церкви. Готуючись до відвідин батьківщини свого попередника, Бенедикт XVI спеціяльно підучив польську, щоб звернутися до польського народу його рідною мовою. У Польщі Понтифік пробув чотири дні. 26 травня він відправив Богослужбу у Варшаві та відвідав місто Ченстохову, де вклонився Богоматері Ченстоховській – головний польській святині. 27 травня Бенедикт XVI був у рідному міста Івана Павла II – Вадовіце, а потім у Кракові. Ще одним місцем, яке відвідав Святійший отець, був колишній нацистський табір смерти – Освєнцім. У перебігу візити Бенедикт XVI нагадав полякам про засадничі цінності їхньої віри. Він також закликав поляків стати на захист християнської спадщини у той час, як, за оцінками Ватикану, Европа стає дедалі більш світською, а кількість католиків, які відвідують відправи, і надалі зменшується. У переддень приїзду Папи Римського до Польщі влада держави тимчасово скасувала плату за візи для громадян з України, Білорусі та Росії.

Президент Дж. Буш знов захищає вторгнення до Іраку

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш 25 травня знов виступив на захист вторгнення до Іраку, хоча й визнав недоліки у тій акції. Однією з головних помилок воєнної операції в Іраку був скандал навколо в'язниці Абу-Ґрейб, заявив Президент Дж. Буш. Промовляючи у Вашінґтоні невдозі після початку переговорів з британським прем'єр-міністром Тоні Блейром, Президент Дж. Буш зазначив, що прихід до влади в Іраку нового уряду свідчить про значні зміни у тій країні. Іракці мають відкинути розбіжності на релігійному ґрунті і рухатися далі як єдина нація: „З приходом до влади цього уряду, в Іраку сталися фундаментальні зміни. І хоча у наступні дні і тижні ми можемо очікувати подальшої хвилі насильства, тим не менш терористи тепер протистоять вільному і конституційному урядові. Вони ведуть війну з народом Іраку, а іракці сповнені рішучости завдати поразки цим ворогам, – і так само нові провідники Іраку, і так само США і Велика Британія“. У свою чергу Тоні Блейр наголосив на відсутності жодних виправдань насильства в Іраку і також закликав підтримати новий уряд прем'єр-міністра Нурі аль-Малікі. Дж. Буш та Т. Блейр заявили, що американських та британських вояків буде виведено з Іраку, коли для цього складуться належні умови.

Політичним радником Дж. Буша стане К. Зінсмайстер

ВАШІНҐТОН. – Новим політичним радником Джорджа Буша стане Карл Зінсмайстер, про призначення якого Білий Дім оголосив 24 травня. Він працює в Американському інституті підприємництва (American Enterprise Institute) – досить відомому в Америці дослідницькому центрі. Останні 12 років вчений редаґував журнал інституту „American Enterprise“. У Білому Домі К. Зінсмайстер займе місце радника з національних питань, яке звільнилося в березні. Попередник вченого Клод Ален (Claude Allen) був змушений зрезиґнувати після того, як поліція звинуватила його в шахрайстві. За інформацією правоохоронних органів, попередній радник Джорджа Буша крав з крамниць і до арешту встиг привласнити товарів на суму 5 тисяч долярів. 47-річний К. Зінсмайстер також відомий як автор трьох книг про війну в Іраку. У них вчений, який чотири рази приїжджав до Іраку, захищає дії американських військових і критикує ЗМІ за те, що вони заважають армії виконувати свою працю. К. Зінсмайстер приступить до виконання своїх обов'язків 12 червня.

Росія гине від алькоголю

МОСКВА. – Згідно з офіційною статистикою, торік кожен росіянин випив 9.7 літра чистого алькоголю. З урахуванням нелеґальної алькогольної продукції цей показник досягає приблизно 19 літрів. Такі невтішні дані оприлюднено 19 травня під час круглого столу, присвяченого проблемі алькоголізму в Росії, за участю чиновників, медиків і підприємців. Відповідно до міжнародних стандартів, нація, що вимирає, вважається такою, якщо вживає понад 9 літрів чистого спирту на душу населення на рік. До середини 50-их років минулого століття рівень споживання алькоголю в країні не перевищував 3-4 літрів на душу населення. Стрімка алькоголізація населення Росії розпочалася в другій половині минулого століття. За минулі десять років через алькоголь загинуло більше 900 тис. росіян: 300 тис. з них отруїлися, 230 тис. були вбиті в п'яних бійках, 250 тис. загинули через вину нетверезих водіїв. Споживання алькоголю дуже високе і в европейських країнах: тепер середньостатистичний европеєць випиває 12 літрів чистого алькоголю на рік.

Американські вина визнано кращими, ніж французькі

ЛОНДОН. – Американські каліфорнійські вина вийшли переможцями проти вин французького виноробського реґіону Бордо у так званій „сліпій“ деґустації фахівців. Порівняльна деґустація відбулася паралельно в Лондоні та в каліфорнійській долині Напа і стала відтворенням такого ж змагання цих вин 30 років тому, коли Франція зазнала поразки. Нова перемога американського продукту змінює традиційну уяву про місце походження найкращих вин. Перемога каліфорнійських вин 30 років тому стала ударом для національної гордости французів і потрясла французьку індустрію вина. В останні ж роки вина так званого „нового світу“, тобто каліфорнійські, австралійські, південно-африканські та чилійські й арґентинські випередили французький продукт. Лондонська деґустація відбулася в одній з найстарших британських винних крамниць „Berry Brothers and Rudd“. В США місцем події було місто Копіа – американський центр вина, їжі та мистецтв. Загальна оцінка суддів в обох містах дала перемогу каліфорнійським винам. Найвищу оцінку одержало каберне 1971 року „Ridge Monte Bello“ з долини Напа.

За матеріялами ЗМІ

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

народ. Саме такий, який є. Саме такий, який обрав вас.

2006 рік ознаменував нову політичну добу в житті нашої країни. Розпочаті конституційні зміни визначають особливий характер ролі і місця новообраного парламенту. Уперше парламент обрано на пропорційній основі. Уперше ключовим інструментом роботи Верховної Ради стає механізм формування коаліції депутатських фракцій.

Досі Президент не був безпосереднім учасником формування коаліції, як того вимагає Закон. Але я уважно спостерігаю за цим процесом. Щойно ви склали присягу, внаслідок чого парламент набув повноважень. З цього моменту Президент, несучи відповідальність за країну, бере на себе активну функцію в процесі формування Уряду і, передовсім, призначення Прем'єр-міністра.

У зв'язку з цим на мені лежить обов'язок виголосити засади, за яких я дам згоду на запропоновану коаліцією кандидатуру на посаду Прем'єр-міністра, а отже, і всього складу уряду.

Але перед тим, як це зробити, я хочу оголосити свою беззастережну передумову, яка стосується усього складу парламенту. Потрібно невідкладно забезпечити функціонування Конституційного Суду України. В іншому випадку – це неповага до країни і до громадянина.

А тепер по суті сказаного. Уряд має складатися з тих, хто як єдина команда забезпечить поступальний розвиток України на основі європейських цінностей, хто здатен згуртувати націю, надати поштовху економічним реформам і забезпечити безумовне дотримання прав та свобод людини.

Саме ці вимоги визначають декілька магістральних напрямків нашої роботи.

Перший напрям. Удосконалення системи інститутів влади.

Цивілізоване визначення правил гри має передбачати раціоналізацію системи управління, унормування ефективної взаємодії між гілками влади і розвиток політичної реформи, яка, серед іншого, включатиме посилення автономності та відповідальності органів самоврядування.

Окремим завданням є проведення адміністративно-територіальної реформи.

Я був і залишаюся прихильником розвитку українського суспільства на кращих традиціях європейського парламентаризму. Вірю, що подальша адекватна і реалістична політична реформа, яка враховуватиме і українську політичну традицію, лише посилить цей стратегічний рух.

Другий напрям, який логічно випливає з першого.Він вимагає від нас завершити становлення всієї системи юридичних інститутів, які не тільки гарантуватимуть, а й на практиці забезпечать права і свободи людини.

Адже український громадянин і досі залишається незахищеним від беззаконня і свавілля на всіх мислимих і немислимих рівнях. Глибока корумпованість судів і правоохоронних органів, на мій погляд, є критичною, глибинною загрозою національній безпеці країни. Саме тому суспільство очікує, в першу чергу від парламенту, нових законів, які забезпечать радикальну судову реформу та реформу органів, покликаних підтримувати правопорядок. Усі ми разом відповідальні за те, щоб зупинити процес, коли викривлене сприйняття судової незалежності переростає в суддівське свавілля, почасти перетворюючись у явище судового деспотизму.

Що ж стосується правоохоронних органів, то раз і назавжди повинні відійти у минуле як каральнo-репресивні традиції радянської системи, так і новонабуті ними ознаки акціонерних товариств по задоволенню інтересів політичних чи політико-економічних груп.

Як наслідок, ні часу, ні ресурсів, ні зрештою бажання на протидію корупції не залишається. Тому корупцію як явище можна сміливо назвати в Україні тотальною. Саме так, до речі, вважають 86 відсотків громадян України.

Від парламенту і майбутнього уряду я очікую дієвої підтримки моїх законодавчих ініціатив щодо створення національного бюро розслідувань, впровадження судової реформи, реформи органів правопорядку та протидії корупції.

Третій напрям. Створення умов для економічного прориву.

Нам потрібна нова філософія економічної політики. Я бачу декілька основних „пружин", приведення в дію яких може забезпечити нам економічний прорив – нова фіскальна політика, детінізація національної економіки, бездефіцитність державних видатків, обмеження адміністративного втручання в економіку, опора на нові технології, ощадність в ресурсах і, особливо, енергетичних, лібералізація базових ціноутворюючих процесів і продовження соціальних реформ.

Реалізація такої філософії дозволить забезпечити щорічне зростання валового продукту на рівні не нижче 5–7 відсотків. А це той мінімум, який необхідний для продовження тих соціальних реформ, які започатковані.

Четвертий напрям. Зміцнення української нації. Забезпечення цілісності країни – як наше спільне завдання. Важливою тут має бути насамперед розбудова єдиного національного гуманітарного простору, який би увібрав у себе мовно-культурне та духовно-ментальне розмаїття всієї нашої країни.

У цій справі, в першу чергу, потрібно дбати про формування власне української автентичної системи цінностей, яка базувалась би на українській національній спадщині та зберігалася і розвивалася за європейськими традиціями.

Поділ України за мовною, релігійною чи територіальною ознакою є недопустимим і злочинним по своїй суті.

Регіоналізм слід сприймати як невід'ємний елемент становлення нової української політичної нації. Кожен український край самобутній по-своєму. Але не слід лукаво, прикриваючись гаслами федералізму, використовувати ідею українського регіону для тих цілей, що розколюють наш єдиний народ, і тим самим послаблюють його силу. Регіональну багатоманітність слід розглядати як основу української національної ідентичності. В цьому, власне, є наша сила.

Що ж до політично загостреного останнім часом мовного питання, скажу одне: ми не відступимо від нашої Конституції та європейських стандартів.

Хочу особливо підкреслити: ми забезпечимо державність української мови. Ми забезпечимо мовні права національних меншин. Ми забезпечимо за державний кошт захист тих мов, які перебувають на межі зникнення.

Україні нарешті необхідно навчитися жити за формулою і мисленням успіху. Упродовж віків ми звикли святкувати поразки і забувати про перемоги. Але українці – це насамперед життєствердний і мудрий народ!

Альтернативи немає – у XXI столітті Український народ продемонструє мудрість та успіх у політиці національного утвердження, міжрегіонального єднання і суспільної злагоди.

Пані і панове! Я хочу зачитати зараз одну тезу. „Усякий ідеал — се синтез бажань, потреб і змагань близьких і бажань та змагань далеких, таких, що на око лежать поза межами можливого". „Поза межами можливого" – так казав Іван Франко, чию 150-у річницю вшановує наша нація цього року.

З-поза меж можливого постає сучасна Україна. Сучасна, нова Україна сповнена надії. Суспільство очікує від влади не ситуативної, а сталої, багаторічної гармонійної взаємодії, а по суті – результату, який додасть державі і її громадянам упевненості і захищеності.

У цьому контексті ставлю фінальний наголос. Президент упевнить злагоду в державі. Президент гарантує державний суверенітет і територіальну цілісність країни. Президент і надалі дбатиме про здійснення активної і послідовної зовнішньої політики і гарантування безпеки держави.

Хочу окремо наголосити: зовнішньополітичний курс України залишається не лише незмінним, але й незворотнім.

Широка міжнародна підтримка ініціативи зі створення Спільноти Демократичного Вибору, відродження та організаційне утвердження ГУАМ, прогрес у реалізації плану Придністровського врегулювання поруч із комплексом інших зрушень свідчать про зміцнення статусу України як держави, яка втілює ініціативну, зважену і результативну зовнішню політику.

І нині принципово важливо, щоб українська дипломатія отримала, шановні народні депутати, особливо від вас, додатковий ресурс національної підтримки, який вимірюється, в першу чергу, успішністю внутрішніх реформ, економічним ростом, суспільною злагодою і, безперечно, повноцінною адаптацією законодавства України до європейських стандартів.

Такого ж ресурсу потребує подальша робота з реформування Збройних Сил України, продовження цілісної програми перетворень у сфері оборони та національної безпеки.

Шановні представники народу! Пам'ятаймо про те, що Президента та склад Верховної Ради України народ обирає на визначений Конституцією термін.

Влада є тимчасовою. Нація і країна – вічні.

Хай Бог нам у всьому допомагає!

Інформаційний терор Росії

Останнім часом у зовнішній політиці перед Україною постали нові виклики, що походять з Росії. Серед них – скандал навколо розвантаження у Феодосії військового корабля США, а також проблеми з контрабандою на придністровській ділянці молдовського кордону. 28 травня в торговельний порт Феодосії прибув американський військово-транспортний корабель „Едвентідж", щоб разом з українськими військовими підготувати навчально-тренувальну базу Старокримського полігону, де у липні-серпні мають пройти миротворчі багатонаціональні навчання „Сі Бриз-2006". Проросійські активісти негайно заблокували морський порт, заявляючи, що не допустять ввезення до Криму американської зброї, а міська рада Феодосії 30 травня проголосувала за надання місту статусу „території без НАТО". Представник Президента України в Криму Генадій Москаль, який відвідав феодосійський порт, заявив, що не знайшов на кораблі зброї.

Українська дипломатія вже пройшла певний шлях і навчилася давати гідну відповідь на будь-які виклики. Міністерство оборони чітко пояснило, що вантаж з НАТО – це частина будівельних матеріялів для проведення військових навчань. Ті, хто відкидає чи блькує таку допомогу з Заходу, виступають проти інтересів України, а, отже, служать якісь іншій державі. Якій саме? Неважко здогадатися, прочитавши, якою мовою були написані плякати протестів.

Україна докладає значних зусиль для того, щоб врегулювати ситуацію на кордоні з Молдовою, де досі господарює Молдовська Придністровська Республіка (ПМР), яка є невизнаним міжнародним суб'єктом. Але водночас Росія має таке визнання, тож підписала угоду про співпрацю з ПМР. Як діяти Україні в цій ситуації? Адже вона тепер має справу з позицією такого потужного „гравця", як Росія. Щойно відбулася зустріч прем'єр-міністрів України та Молдови, які підтвердили відданість узгодженим принципам облаштування кордону. Але проблема залишається і має ті ж самі складники, що і попередня, пов'язана з НАТО: з одного боку, підтримка Европи і США, а з іншого боку – протести промосковських сил. На ситуацію Придністров'я впливає військова присутність Росії. США виступили за те, щоб вивести звідти російських військовослужбовців.

Наступний виклик – енергетичний тиск Росії, на який реагує не тільки Україна, але й ЕС, щоб спільними зусиллями розв'язати і цю проблему. Ще одна антиукраїнська тема: новий образ ГУАМу. 30 травня голова комітету у справах СНД Державної думи Росії Костянтин Затулін, який свого часу був „персоною нон-грата" в Україні через висловлювання про належність Криму Росії, заявив про активну ролю США у процесі створення ГУАМ. Голова Ради Федерації Сергій Миронов попередив, що за це політичне рішення доведеться відповідати населенню країн, що вийшли з СНД.

Усі ці виклики і випади – прояви маніпуляцій в площині інформації, які називають інформаційним терором. Його організатори мають тільки одне на меті – наробити побільше галасу, досягнути психологічного тиску в області, що охоплює політичні, філософські, правові, естетичні, релігійні й інші погляди й ідеї. Інформаційний тероризм – це, насамперед, форма негативного впливу на особистість, суспільство і державу усіма видами інформації. І саме до такої зброї вдалася сучасна Росія у взаєминах з Україною. Політика, яку веде щодо України президента Росії В. Путін, інформаційні бомби, які закидають російські ЗМІ – все це не що інше, як тероризм. Проте проти нього теж є захист – правдива, вичерпна інформація про кожну контроверсійну подію.

Таке інфомування є найпершим обов'язком українських ЗМІ в . часі інфомаційного протистояння.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Український Народний Союз — SVOBODA — Published by Ukrainian National Association

Головний редактор – Ірина Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата на рік $55,00 на [illegible] – $65,00. Для членів УНСоюзу
$45,00 річно, на [illegible] – $60,00. За [illegible] – $1,00.
Чеки і грошові перекази виписувати на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень	– Марійка Оціклавська e-mail: adsukrpubl@att.net	(973) 292-9800 дод. 3040
Передплата	– Марійка Пенджола e-mail: ukrsubscr@att.net	(973) 292-9800 дод. 3042

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Олену Телігу, якою її згадую

В редакційній пошті одержуємо „Самостійну Україну", і саме за червень цього року є в ній стаття проф. Ю. Коваліва з приводу 100-ліття від дня народження Олени Теліги – „Неоромантичні візії Олени Теліги". Її зміст та тепла згадка про поетку, яку мала я щастя знати в роки студій у Варшаві та подивляти її темперамент і поетичну силу, поставили живо перед очі оцю прецікаву постать нашої літератури, але також прецікаву постать передвоєнного українського світу, що процвітав у Варшаві, яка в тих роках гуртувала активну українську громаду, в першу чергу студентську, де ясною постаттю була не студентка, а поетеса Олена Теліга.

Скільки разів вже довелося мені писати спогади про цю поетесу, яку довелося добре знати, а передусім подивляти, і не тільки у поетичній творчості, але не менше – у її життєвому темпераменті. Але тепер, коли у мене на руках оце число „Самостійної України", в якому стаття і відбитки поезій Теліги, не можу відірвати очей від сторінки, на якій подано рукопис поезій О. Теліги „Два сонети", а в ній оці рядки, що так промовисто сповнилися після їх написання: „Куди пірве твої юнацькі кроки, Далекий шлях – тривожний і стрімкий". Ця поезія п. н. „Два сонети" з посвятою: О. Ш., а для мене добре відомому Олегові Штулеві, так виразно нагадує період студентських років у Варшаві, де саме тоді плелася тиха любов поміж О. Телігою і відомим студентським активістом Олегом Штулем. Оця любов чи „симпатія", як ми її „чемно" називали, дала О. Телізі тему до не однієї поезії, які усі увійшли до її збірок, а в „оригіналі" була вона темою розмов активних студентів нашої громади та причиною до ревнощів, зокрема серед чоловіків.

Сьогодні, після ста років від дня народження цієї такої цікавої та кольористичної постаті нашого поетичного світу, хочеться знову про це згадати та перечитати (вкотре вже?) оці рядки про Олега:

„Коли приходиш ніжний і шумкий
І дзвоном слів перетинаєш спокій
Мені здається: з весняних потоків
Пливуть бурхливі і ясні струмки,
Тоді вдаряють спінені думки
У таємничість непочатих років
Куди пірве Твої юнацькі кроки
Далекий шлях –
тривожний і стрімкий..."

Які пророчі останні слова цієї поезії посвячені Штулеві:

„Та все ж життя – це обрії далекі
Це літаків непогамовний клекіт
І у руках – скажений скоростріл..."

Паки і паки читаю оці рядки, а перед очами просуваються картини з цього давнього, але якого ж цікавого „варшавського" життя, де головним персонажем світила постать незабутньої О. Теліги та її „лицаря" О. Штуля.

Шкода, що таких постатей немає тепер між нами... А може, вони є, але мені вже не відомі та не можу так ними захоплюватися, як „колись" Телігою?

О-КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Що ж було причиною аварії на Чорнобильській АЕС?

26 квітня 1986 року на Чорнобильській АЕС сталася аварія, спричинена керівництвом генерального штабу-атомників СССР, які самі виконували експеримент, вони не хотіли, щоб навіть головний інженер, що відповідав за ЧАЕС був присутній під час експерименту, йому дали відпустку. Ціль академіків-атомників була збільшити потужність атомного реактора з 1млн. квт до 1.5 млн. квт. Щоб це зробити, треба було перевести складний і непевний експеремент. Партійна влада рішила здійснити це на Україні, в найбільш населеній республіці і за умов найсуворішої секретности.

Я, працюючи тоді в США інженером конструкцій атомових реакторів, дуже хотів дізнатися, яка була причина аварії ЧАЕС. На жаль, донині нічого про це не сказано офіційно.

Протягом 20 років на підставі різних інформацій достовірних джерел поблікацій я збирав і складав відомості одну за другою і, аналізуючи, зробив певний висновок. Хочу пояснити в дуже спрощений спосіб. Уявім, що ми дивимось на дошку шахівниці, яка має квадратові малі поля. Чотири малих квадратів творять великий квадрат. Між кутами чотирьох великих квадратів є відстань-проміжок, який творить перехрестя у формі хреста. В це перехрестя вкладається контрольний хрест („КХ"), який зроблений з різних матеріялів-металів, що атом ураніном їх не любить, відштовхує. „КХ" в позиції виключення реактора, стримує реакцію уранiюм – бомбардує розбиття атому ураніюм. Реактор складається з елементів-пластинок, в яких в середині є ураній. Мала кількість пластинок в нашому квадраті не викликає реакцій, але коли збільшувати їхню кількість, тоді починається реакція, стає критичною, витворює горяч. Щоб контролювати включення і виключення (ON&OF) реактора, він є поділений на більші квадратні зони, які контрольовані контрольним хрестом („КХ"), а є їх багато. В кожній більшій зоні є один. Щоб виключити реактор, механічний прилад підносить частину або всі „КХ" вгору, тоді всі зони є відкриті, реакція ураніюм починається. Щоб виключити – припинити реакцію в реакторі треба опустити „КХ" вниз, в такий спосіб контролювати реактор.

Після аварії в ЧАЕС уряд СССР призначив комісію, яка займалась вивченням причин катастрофи. Під час конференції, закордонні кореспонденти запитали причину, відповідь була: „Група московських атомників хотіла знати, скільки часу займе що ротор генератора буде крутитись після виключення його від силового бльоку реактора". І ось ключ їхньої ідеї: щоб осягнути швидких обертів, вони підключили розгонове колесо, яке в скорому розгоні викликало велику горяч. Контрольній станції на контрольній дощці почала виключати алярми, один по одному, ціла панель контрольних годинників виміру горіла червоним світлом – алярм!!!

У великій паніці ніхто не знав, що робити. Коли пробували опустити контрольні хрести, було запізно. Отвори перехресть були здеформовані, „КХ" не могли опуститися вниз. Реактор не можна було включити, температура збільшувалася до такої міри, що все стопилось в одну монолітну масу, а радіоактивний пил вітер розніс кругом. В радіюсі 30 кілометрів все було радіоактивне. Аварія принесла великі жертви і шкоди Україні і другим державам.

Богдан Лесь,
Конектикат

Юрій Кравець заслуговує нагороди

Нам було дуже приємно дізнатися, що американський часопис „Свобода" *(ч. 12)* підтримав ініціятиву громадських екологічних організацій Білорусі, України, Росії та Польщі про нагородження українця Юрія Кравця статуеткою „Рука, що тримає земну кулю". Уряд України високо оцінив мужність українця, який сів за кермо палаючого бензовоза і відігнав його від поїзда з ядерними відходами: йому було вручено орден „За доблесну службу".

На жаль, тоталітарний режим президента Білорусі О. Лукашенка не хоче оприлюднювати факт відвернення ядерної – лише в минулому році прикордонники конфіскували у знімальних телегруп з України 11 відеокасет з сюжетом про подвиг Ю. Кравця. Також білоруські цензори – співробітники КГБ спалили в печах Мінського тракторного заводу майже весь тираж книги „Літерний з Грейфсвальду", а директор видавництва був заарештований.

Ми приєднуємося до думки фахівців з екологічних питань і також вважаємо, що подвиг Ю. Кравця стоїть на рівні подвигу Рятівника Европи. Тепер Ю. Кравець є активним громадським діячем, довгий час очолює секретаріят Житомирської обласної організації Конґресу Українських Націоналістів. Просимо надіслати президентові Фонду Голдмана Ричарду Н.Голдману (Richard N. Goldman, 211 Lincoln Blvd., P.O. Box 29924, San Francisco, CA 94129, USA, тел.: (415) 345-6330, факс: (415) 345-9686, електронна пошта: info@goldmanprize.org або pr@goldmanprize.org) звернення про вручення Юрієві Кравцю, за відвернення екологічної ядерної катастрофи екологічної нагороди Голдмана – „The Goldman Environmental Prize".

Олекса Овсієнко,
голова Краєзнавчого товариства українців Білорусі „Берестецька земля"

Приватний центр української культури

Я живу у Дніпропетровську. При радянській владі школи в нашому місті були російськими. В цих школах вивчались також і чужоземні мови – німецька, французька, англійська, а серед них... українська. Різниця між цими мовами була та, що батьки не мали права звільнити свою дитину від вивчення німецької, французької чи англійської мов, а от від вивчення дітьми рідної, української мови мали право і широко ним користувались. Вони приносили різні довідки, наприклад, що батько – військовослужбовець, або що родина якийсь час не проживала в Україні, та раділи, що звільнили свою дитину від навчання мовою, яка не буде потрібною ні в середньому, ні у вищому навчальному закладі.

Клавдія Мірецька

Звільнені від вивчення української мови відіграють велику ролю в нагнітанні неприязні сходу до заходу, мітами про неповноцінність „західняків", бо в них немає заводів і шахт, про перевагу „східняків", які нібито годують ледащих „західняків". Є багато „формальних українців" – говорять українською, а думають про сприяння російській мові і за це голосують на виборах.

Наш район має 26 середніх шкіл. Діти вчаться грати, співати, танцювати. Всі школи мають фолкльорні ансамблі. Проте якщо я запропоную школам поширювати правду про ОУН-УПА, цього не допустить ніхто. А якби люди знали історичну правду, то й не було б конфронтації Схід–Захід.

Поки що вирішити це питання в густо населених околицях міста можна при допомозі такого інструменту як приватний центр української культури. Такий центр започатковано в Ленінському районі Дніпропетровська. Він займає частину приватного будинку. Ми одержали підтримку для нашого центру від Ольги Матули (400 ам. дол.), Дмитра Мельника (400 кан. дол.) і використали ці гроші на інженерно-технічні комунікації. Зацікавленість нашим центром надзвичайно велика, а от кошти для того, щоб зробити цей центр естетично привабливим надзвичайно малі.

Коли цей лист був уже готовий, я завітала на міський фестиваль інвалідів „Творчість" бо хотіла послухати українські пісні, з якими кожного року виступав ансамбль „Шанс". Хотіла послухати самодіяльного сліпого співака, який на попередньому фестивалі співав „Ми будемо мати Україну, якщо захочем цього всі".

З великою гіркотою в серці залишила я той фестиваль. Співачки вийшли на сцену в голубих сукнях, які їм купив В. Янукович, лише з російським репертуаром, як й інші учасники фестивалю. Українського було дуже мало.

Клавдія Мірецька,
голова Дніпропетровського обласного відділення міжнародної організації „Жіноча громада"

Завершилася 36-та Конвенція УНСоюзу

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – 29 травня, у чудовий весняний день, на Союзівці завершилася 36-та Конвенція УНСоюзу – присягою новообраних провідників нашої установи. Вдруге обрані: президентом Українського Народного Союзу – Стефан Качарай, головним секретарем – Христина Козак, касиром – Рома Лісович. Першим віце-президентом УНСоюзу обраний Зенон Голобець, другим віце-президентом – Михайло Козюпа, директором на Канаду – Мирон Ґрох. Члени нової Контрольної комісії: голова – Славко Тисяк, Василь Шеремета і Василь Лучків – члени. Члени нового Головного Уряду: Мая Лев, Ґлорія Горбата, Микола Філь, Євген Осціславський, Мирон Пилип'як, Оля Черкас, Альберт Качковський, Павло Принько, Богдан Кукуруза, Євген Щерба, Сергій Джула.

Конвенція відкрилася 26 травня. В перший день на Конвенції були присутні 103 делеґатів і членів Головного Уряду. Відразу в перший день, після призначення комітетів, делеґати почули звіти членів Екзекутивного Комітету, Головного Уряду і головних редакторів обидвох наших видань.

Головуючий на Конвенції Тарас Шмагала-старший зібрав запитання делеґатів до звітодавців і наступного дня, в суботу зранку, сесія почалася з розширеної дискусії і відповідей на подані запитання. Також того суботнього дня розглядалися й обговорювалися пропоновані зміни до Статуту, більшість з яких були відкинені.

Вранці в суботу приїхали ще делеґати, тож у залі вже було присутніх 96 делеґатів і 17 членів Головного Уряду – разом 113 осіб. Відбулися гарячі дебати про долю і перспективи розвитку УНСоюзу в Канаді. Також в суботу касир Рома Лісович представила проєкт змін на Союзівці, який полягає в тому, що оселя відійде до адміністративних повноважень новоствореної фундації – „Soyuzivka Heritage Foundation“, і є надія, що цей крок дозволить Союзівці вийти зі скрутного фінансового стану.

Дорогі читачі!
Звіт про 36-ту Конвенцію буде оприлюдений у двох числах „Свободи“. Сьогодні подаємо результати виборів і загальний огляд подій. В наступному числі подамо докладніші інформації про резолюції, дискусії і зауваження делеґатів, рішення комітетів і художню програму, додаткові фотографії.

Жінки – члени Головного Уряду (зліва): Христина Козак, Ґлорія Горбата, Марта Лиско, Рома Лісович ставлять вінок до пам'ятника першого редактора „Свободи“ о. Григорія Грушки

Тема Союзівки і її долі також була активно обговорена в неділю після обіду і в понеділок після обіду. Хоча дуже багато було зроблено, щоб покращити ситуацію щодо оселі, все ж таки УНСоюз докладає великі суми грошей на її утримання, а тим часом урядові органи штату Ню-Джерзі все наполегливіше вимагають припинити це.

Також в суботу після обіду відбулися попередні вибори. Всі делеґати, котрі бажали кандидувати на посади, були представлені, також кожен мав право пропонувати своїх кандидатів. З 113 осіб з правом голосу в суботу взяло участь у голосуванні 110 осіб. Результати попередніх виборів були оголошені в неділю, під час післяобідньої сесії. Як кандидат на посаду президента УНСоюзу Стефан Качарай отримав 99 голосів, головний секретар Христина Козак – 104, касир Рома Лісович – 104, Мирон Ґрох з Канади – 80. Кандидат на посаду першого віце-президента Зенон Голубець отримав 63 голоси, а Євген Осціславський – 40. Євген Осціславський відмовився кандидувати в другу туру на посаду першого віце-президента. Після попередніх виборів п'ять з шести посад Екзекутивного Комітету залишилися без опозиційного кандидата, тому Конвенція через аклямацію вибрала С. Качарая, Х. Козак, Р. Лісович, З. Голубця і М. Ґроха до Екзекутивного Комітету. За посаду другого віце-президента конкурували Михайло Козюпа (45 голоси) і Андрій Скиба (42 голоси). До складу Контрольної комісії через аклямацію обрані Славко Тисяк (90 голосів), Василь Шеремета (84 голоси) і Василь Лучків (83 голоси).

В неділю відбувалася культурна програма, включно з концертом і бенкетом. В концерті виступали хор „Думка“ з Ню-Йорку, ансамбль „Сизокрилі“, співак-баритон Олег Чмир і скрипаль Мар'ян Підвірний.

Під час бенкету виступав представник Посольства України в США Віктор Нікітюк.

Бенкет, як і суботня вечеря під відкритим небом, засвідчили велике бажання працівників Союзівки створити для учасників Конвенції чарівні вечори, і це їм повною мірою вдалося. В понеділок, в останній день Конвеції, відбулася розширена розмова про зміст поданих резолюцій і різні рекомендації. Також відбулися вибори на посаду віце-президента і на пости 11 членів Головного Уряду. Були обрані Михайло Козюпа на пост другого віце-президента (54 голосів), до Головного Уряду: Мая Лев (87 голосів), Ґлорія Горбата (84 голоси), Микола Філь (79 голосів), Євген Осціславський (79 голосів), Мирон Пилип'як (78 голосів), Оля Черкас (77 голосів), Альберт Качковський (75 голосів), Павло Принько (61 голос), Богдан Кукуруза (59 голосів), Євген Щерба (54 голоси), Сергій Джула (51 голос). До присяги новий Головний Уряд приводив заслужений союзовий діяч Стефан Гавриш.

Завершилася 36-та Конвенція співом Українського гимну „Ще не вмерла Україна“, котрий заінтонувала співачка Святослава Качарай.

Ірена Яросевич

Члени Головного уряду і Екзекутивного комітету готуються прийняти присягу вірно служити УНСоюзові (зліва): Василь Лучків, Славко Тисяк, Микола Філь, Павло Прінько, Михайло Козюпа, Рома Лісович, Зенон Голубець, Стефан Качарай, Мирон Ґрох, Христина Козак, Василь Шеремета, Ґлорія Горбата, Євген Щерба, Оля Черкас, Альберт Качковський, Мая Лев, Богдан Кукурудза, (не присутні на фото) Евген Осціславський, Мирон Пилип'як, Сергій Джула.

Протоколи та звіти з 35-ої Конвенції Українського Народного Союзу, що відбулася в Чикаґо від 24 до 28 травня 2002 року, є доступними і їх усі делеґати тієї Конвенції та кожний бажаючий член УНС може їх придбати. У цьому випадку потелефонуйте до Головної канцелярії УНС на 1-800-253-9863, додатковий: 3011 до Марійки Дрич.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чи є правда „В степах України"?

7 квітня ц. р. в „Свободі" з'явилася стаття відомого майстра української сцени, Заслуженого артиста України Ростислава Василенка „Театр в полоні совєтчини". Це є його відповідь на виставу „В степах України" Олександра Корнійчука в київському „Театрі на Подолі", яким керує режисер Віталій Малахов. Виглядає так, що В. Малахов не ознайомлений з подією, що сталася понад 65 років тому навколо вистави цієї драми в Київському театрі ім. Франка (прем'єра – 9 жовтня 1940 р.).

Ця абсолютно безконфліктна драма була визнана тоді, як „створення великої правди життя". Дозволяю собі оповісти, що сталося тоді з цією виставою.

На сторінках російського журналу „Театр" в Москві (грудень 1940 р.) з'явилася стаття відомого тоді театрального критика Олександра Борщагівського під назвою „Кієвскіє прем'єри", де він аналізував виставу драми О. Корнійчука „В степах України" в театрі ім. Франка. Він зазначав, що ця драма „страждає не від помилкової концепції, але від дивно обраних мистецьких засобів – своєрідної комбінації стилів і місць та нехтування законів почуттів та простої логіки". Він підкреслював, що „драматург дуже часто досягає комічного ефекту за рахунок інтелектуального рівня своїх героїв і кінцево оточення колгоспного життя змальовано ним в плутанині стилів комедії, в змішуванні вражаючих комбінацій щоденного побутового натуралізму з напів фасовими сценами".

Реакція на статтю була негайною. О. Борщагівський був названий „антипартійним космополітом" і негайно звільнений з посади редактора українського журналу „Театр". В той же час редактор російського журналу „Театр" Йоган Альтман був звільнений з посади лише за те, що видрукував статтю О. Борщагівського, відтак у „Правді" від 17 січня 1941 р. з'явилася стаття одного з секретарів Центрального комітету Комуністичної партії України Йосипа Лисенка, що оцінював драму „В степах України" (як зазначалося вище – В. Р.) як „створення великої правди життя"...

Згадана історія яскраво показує абсолютну безпорадність театральної критики перед силою правлячої партії, де на догоду їй слабке мистецьке явище визначається за величне, брехня – за правду і, більше того, чорне – за біле. Одночасно нагадується, що цінується лише та театральна критика, що ідеально віддзеркалює накази партії.

Щодо самої вистави „В степах України" в „Театрі на Подолі", то в силу обставин а її не бачив. Але коли навіть допустити, що режисер, користуючись наявними в тексті драми напівфарсовими сценами, вирішив виставу в стилі буфонади, то і це не врятовує режисера, бо ж автором її є найбільш одіозна постать О. Корнійчука – надхненного прихильника лакувальних соцреалістичних драм. Проте, можливо, режисер мав на увазі в своєму тлумаченні викликати ностальгію за совєтським режимом, підсилити її. Якщо це справді так, то він кинув великий камінь в сторону молодої Української держави...

Валеріян Ревуцький,
Канада

Комуністи не визнають Голодомор

23 лютого ц. р. СКУ написав до Президента Франції Ширака про те, що проф. Лакруа-Різ з Паризького університету стверджує, що Голодомор-геноцид 1932-1933 років в Україні є німецько-польсько-ватиканською фабрикацією. СКУ просив президента особисто втрутитися в цю справу.

На сьогоднішній день СКУ ще не отримав відповіді від президента Франції. Однак, лист СКУ викликав лють у функціонерів Комуністичної партії Франції.

21 березня цього року П'єр Пранжер, колишній член комуністичної фракції парляменту Франції, теж написав листа до президента Ширака, у якому, зокрема пише: „Професор університетуАнні Лакруа-Різ, відомий історик, з квітня 2005 року стала жертвою кампанії погроз та залякування з боку націоналістів, нацистів та українських антисемітів, небезпечних антирадянських елементів. Вони згрупувалися у Світовий Конгрес Українців (до нього входить французький відділ „Україна 33"), заснований у Сполучених Штатах Америки. Як всім відомо, їхні зв'язки ведуть до ЦРУ, адміністрації Дж. Буша та НАТО (...). Сьогодні кожен може висловити свою думку, оскільки Актом від 13 липня 1983 року, який є всесильним у Франції, гарантується воля дослідження та висловлення думок. Мстливі українці (...) зайшли так далеко, що вимагають виключення з університету професорки, яка 30 квітня 2000 року була учасницею конференції в дусі Мюнхену та уроків історії, очолюваної Роджером Леск'юром, членом Визвольного руху, який нагороджений почесною відзнакою Легіону слави, якою ви самі його нагородили".

Звичайно, що головною темою залишається позиція Президента Франції щодо Голодомору в Україні 1932-33 років. Тому СКУ вдруге звернувся з листом до Президента, в якому писав:

„Радянський режим та його пропаґандисти спочатку приховували Голодомор 1932-33 років. Однак навіть перед розвалом СССР ця інформація стала справою безсумнівного історичного факту. Ми не знаємо жодного гідного поваги історика, за виключенням проф. Лакруа-Різ, який би заперечував існування Голодомору чи в який спосіб це було зроблено. Франція була свідком публікації у 2003 році книжки, авторами якої є колишні французькі комуністи, під назвою „Чорна книга комунізму", у якій цілий розділ присвячений цій трагедії. Пане Президенте, ваша громадська позиція з приводу цього питання дуже важлива для Ваших французьких підлеглих, серед яких є і представники французько-української громади. Комуністичні злочини, і Великий Голодомор зокрема, були визнані багатьма країнами в усьому світі, а зовсім недавно представниками цих країн, включаючи Францію, котрі взяли участь у січневій сесії Парляментської Асамблеї Ради Европи. Ми просимо Вас, щоб Франція приєдналася до світової спільноти у справі увічнення пам'яті жертв, засудження злочинців та визнання Великого Голодомору 1932-1933 років як Геноциду проти українського народу".

Аскольд Лозинський,
Президент СКУ
Ню-Йорк

І в Україні живуть до ста років

Моїй дядині Ользі Марківні 14 березня виповнилося 100 років. З районного центру, з Кобеляків, приїздив голова районної адміністрації В. Решетило, який привітав Ольгу Марківну з її 100-річчям. Зайшла і я в хату: тепло, чистенько. Дядина говорить, що сама підлоги помила, і випрала все, вже й посушила. Були сусіди, всі зичили їй здоров'я і ще років життя.

Дядина мала п'ятеро дітей, але два сини померли ще молодими, лишилось дві дочки і син, які живуть далеко в містах, навіть в інших країнах, за кордоном, тому не приїздили на свято. А головне – дядина має добру пам'ять. Це вона мені розповідала про Голодомор у 1932–1933 рр. І тепер поринула в спогади про церкви і священиків у нашому селі.

Колись в Кишеньках було дві церкви. В одній правив о. Антоній, старий і слабий здоров'ям священик. Він так і помер тихенько у нашому селі, віруючі його похоронили. „Я пригадую, – каже Ольга Марківна, – його тихе життя. У нього було дві дочки – Ольга і Сіма. Перша у нас довгий час працювала учителем молодших клясів, а Сіма виїхала в місто".

У другій церкві правив молодий священик, сам з сусіднього села, який закінчив духовну семінарію. Це був о. Василій Шумило. Його в 1930-их роках арештували за те, що він виступав проти гріха, проводив християнські піснеспіви. Сибірський шлях мученика тривав 5 років. Останні роки він працював на будові Байкало-Амурської залізниці. В роки німецької окупації він повернувся в село і знову був священиком.

Під церкву відвели стареньку чотирикласну школу, яку освятив о. Василій. Після війни він виїхав з села. „Я пригадую, – говорить дядина, – як розбивали церкви. Сумно було в селі, коли скидали на землю дзвони, які дзвеніли глухо і сумно, ніби прощалися навіки з нами, а люди стояли навколо церкви і витирали сльози. Ніяка міліція не могла їх розігнати. Чутно було далеко людський плач і прощальний, сумний стогін церковних дзвонів". З церкви зробили стодолу, де зберігалося колгоспне зерно. Сторожка коло церкви залишилась і там жив і потаємно правив старенький священик. Люди хрестили там своїх дітей, бувало, що навіть деякі місцеві комуністи".

Мені вже 78 років, понад 20 років хворію астмою, ходжу з ціпочком, бо маю хворі ноги. Майже вся пенсія йде на ліки. Але розмова з дядиною підбадьорила мене, повернула у спогадах в минулі роки. Я добре пам'ятаю свій край, яким він був десятки років тому. Основне багатство – це Дніпро і Ворскла, притока Дніпра.

Коли Петро Перший після Полтавської битви переслідував шведів за Дніпро, то переправа через ріку проходила в нашій місцевості і село, в якому була переправа, назвали Переволочно. Після збудування каскаду гребель села залили води Дніпра. Поблизу села є острів, який називають Лисим (правда, тепер він поріс осокорами, березами і вербами). Другий острів, значно більший за розмірами, називається Вишняки. Сюди приїздять полювати на диких гусей і качок з Полтави, Кременчука, Комсомольська, інших міст.

У нашому селі, як і в усій Україні, стаються відчутні зміни. Помінялась влада після виборів до місцевих рад. Головою сільської ради стала жінка, яка обіцяє односельцям провести ґаз, добавити робочих місць. В селі люди – безробітні, але працелюбні, тому тримають по одній або дві корови, продають молочні продукти і цим живуть. Про наше життя я пишу до газети „Свобода" і щиро радію кожній надрукованій моїй статті, бо знаю, що українці, які живуть в Америці, цінять і читають газету „Свобода". Дорогі земляки, виписуйте, читайте, любіть правдиву газету „Свобода"! Це той міцний місток, що багато вже років поєднує українців, що опинилися на різних берегах сучасного життя.

Не тільки моя дядина, а й ще одна жінка в нашому селі відзначала 102-річчя. Можна радіти, що у наших краях, і взагалі в усій країні, доживають люди до 100 і більше років, а це відрадно і добре для нас усіх. „Не хворійте, ведіть здоровий спосіб життя, доживайте до 100 років", – так закінчила свою розповідь Ольга Марківна, моя дядина.

Наталя Кушнір,
с. Світлогірське,
Полтавської обл.

16–18 червня: загальні збори Шкільної ради УККА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. – Кожних три роки Школи українознавства, які належать до системи Шкільної ради УККА, висилають своїх делегатів на загальні збори, які вибирають керівні органи цієї інституції.

16-18 червня ц. р. в Рочестері, Н. Й., в приміщеннях „John Fisher College", пройдуть наступні загальні збори. За додатковими інформаціями можна звертатися до Шкільної ради: Educational Council, P.O.Box 391, Cooper Station, New York, NY 10276–0391. Тел.: (212) 477-1200.

Управа Шкільної ради

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Голови наукових установ Північної Америки зустрілися в НТШ-А

НЮ-ЙОРК. – У Науковому товаристві ім. Шевченка, за ініціятивою його голови д-р Лариси Онишкевич, 6 травня відбулася друга нарада голів наукових установ про спільні українознавчі справи та проєкти в Північній Америці. Присутніми на нараді були представники усіх найважливіших наукових установ, зокрема д-р Лариса Онишкевич та д-р Орест Попович, д-р Франк Сисин (КІУС), д-р Любомир Гайда (Український науковий інститут Гарвардського університету), д-р Альберт Кіпа (УВУ, УВАН), д-р Роман Процик (Фонд катедр українознавства), д-р Григорій Грабович (видавництво „Критика", УНІГУ), д-р Тиміш Головінський (Український науковий інститут Гарвардського університету). Було обговорено кілька важливих питань про бібліотеки та архіви, їх стан та збереження, перспективи українознавчих студій в Америці, вишкіл спеціялістів-українознавців та місць праці для них, видання та видавничі проєкти, про статус та перспективи деяких установ.

Учасники наради висловилися за координацію діяльности своїх інституцій, коли йдеться про справу української архівної спадщини чи перспективи української в Америці та Европі, а також за конструктивну співпрацю з Україною.

Висловлені пропозиції та обмін думками про ролю наукових установ, їх статус та позицію у сучасних умовах свідчать про турботи провідних центрів та осередків українознавства в Америці щодо об'єднання спільних зусиль та спільних проєктів у майбутньому.

Пресова група НТШ-А

Учасники зустрічі голів наукових установ

Річні збори кредитівки

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Річні загальні збори кредитової кооперативи „Самопоміч" відбулися 2 квітня. Молитвою їх відкрив о. д-р Борис Ґудзяк, ректор Українського Католицького університету у Львові. Кредитівка постійно зростає, відхід деяких членів у вічність (60 у минулому році) замінив новий приплив – 500 осіб. Ріст активів у порівнянні з минулим роком збільшився на 10 млн. дол. Позички перший раз в історії кредитівки перевищили 100 млн. дол. В минулому році видано на громадські цілі понад 133 тис. дол.

Збори обрали двох нових членів до Ради директорів – Ігоря Сидоряка і Стефана Патриляка.

Зиновій Квіт

Екскурсія до Національного музею

ЧИКАҐО. – 21 травня учні 8-9-их кляс школи українознавства „Рідна школа" після річних іспитів мали екскурсію до Національного музею. Ініціювала її вчителька Галина Прохна, а підтримали вчительки Ольга Бурядник, Віра Лесик і Віра Журавська, що радо пішли із своїми клясами оглянути нову виставку в музеї. Вже стало доброю традицією лекції з культури проводити в музеї. Господиня музею Марійка Климчак завжди гостинно приймає учнів „Рідної школи".

На цей раз діти спілкувалися з творцями виставки – це Ніна Саєнко і її дочка Леся Майданик-Саєнко. Вони розповіли про Олександра Саєнка – свого батька і діда, великого мистця, творчість якого продовжують у своїх працях.

Вже не перший рік в школі проводиться акція „Діти – дітям", коли дітки жертвують власні кишенькові гроші для своїх ровесників. Успішно керує цією акцією заступник директора школи Галина Баран. Цього року було зібрано 531 дол., і 331 вислано в Україну для розвитку української мови на східних її теренах, 100 долярів пішло адресною допомогою родині під Золочевом, а ще 100 долярів – Українському національному музеєві в Чикаго.

Віра Журавська

Учні на екскурсії в музеї

Свято останнього дзвінка у школі

ОЛБАНІ, Н. Й. – Пролунав останній дзвінок навчального року у суботній Школі українознавства та релігійного навчання Округи Олбані. У церкві св. Миколая, що у Вотервліті, свято почалося з Молебня до св. Діви Марії і продовжилося у церковній залі. Урочисту програму відкрили директор школи Наталка Верзол та заступник директора Єлизавета Баран, які звернулись з найкращими побажаннями до усіх дітей та словами вдячности їхнім батькам за наполегливу працю з дітьми. Вчителі усіх кляс – від садочка до випускної восьмої – розповідали про досягнення своїх учнів у вивченні української мови, правопису, історії та географії України.

До випускників звернулись їхні вчителі Володимир Літинський та Ольга Бертч, які попросили їх представити їхнє останнє завдання – твір-роздум на тему української школи, яку вони закінчують цього року. Усі слухали роздуми кожного з шести випускників і було очевидно, що перед нами – прекрасні молоді люди, які розпочинають свій життєвий шлях. Під керівництвом Наталки Верзол та диригента хору Ярослава Кушніра учні молодших кляс поздоровили своїх старших друзів віршами і піснями. Особливо зворушливим був вірш Володимира Сосюри „Любіть Україну", який прочитали Соломія та Ярослав Мищуки.

Віктор Головащенко

Пакунки в Україну

ДЖЕНКІНТАВН, Па. – 13 травня Український освітньо-культурний центр (УОКЦ) і З'єднаний дитячий фонд для сиріт Пенсильванії (ЗДФСП) об'єдналися для пересилання іграшок, ковдр і вервечок, зібраних до двох сиротинців в Одесі і Макіївці. Шістнадцять пакунків вислано, користуючись особливим гуманітарним тарифом, запропонованим фірмою „Universal Travel" через фірму „Міст". Іграшки були подаровані українською філадельфійською громадою. Ковдри – ручна робота добровільної організації „Quilts for Kids", котра перешиває матеріял у ковдри, які заспокоюють і тішать хворих дітей. Щиро дякуємо Анні Яворській за доступну гуманітарну ціну. Запрошуємо всіх відвідати веб-сайт УОКЦ: www.ukrainiancenterphila.org, переглянути фотографії з цієї події.

Андрея Поритко-Жаровська

Лемки вітали Єпископа Стемфордського

СТЕМФОРД, Кон. – 8 квітня члени Крайової управи Організації Оборони Лемківщини (ООЛ) в США й Фундації дослідження Лемківщини (ФДЛ) в Америці, відвідали Семінарію св. Василія, де зустрілися з Єпископом Павлом-Патрикієм Хомницьким, новим Єпархом Стемфордським, щоб привітати Владику з нагоди його інтронізації. У складі делеґації були Зенон Галькович, Стефан Гованський, Василь Гарга, Стефан Косціолек і Петро Гресь. З. Галькович зачитав вітального листа від Крайової управи, а С. Гованський – від ФДЛ.

Владику цікавила діяльність організацій і особливо успішне завершення будови каплиці лемківського стилю на оселі СУМА в Еленвілі. З. Галькович поінформував, що освячення каплиці відбулося 25 червня 2005 р. Каплиця відкрита усім християнським релігіям на оселі СУМА.

На завершення зустрічі члени делеґації подарували Владиці традиційну українську паску, великодню писанку й вишиваний рушничок, а також журнали і книжки, видані Фундацією дослідження Лемківшини. Владика разом з членами делеґації відвідав Українсько-лемківській музей.

Василь Гаргай запросив Владику взяти участь у 6-ій лемківській „Ватрі" та відслужити Службу Божу для всіх учасників фестивалю лемківської культури, що відбудеться 24-25 червня на оселі СУМА в Еленвілі.

Стефан Гованський

Під час зустрічі у бібліотеці семінарії (зліва): Зенон Галькевич, Петро Гресь, Вшадика Павло Хомницький (сидить), Стефан Косціолек, Василь Гаргай, Василь Гованський

Зустріч з М. Рябчуком

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 7 травня в ґалерії Українського освітньо-культурного центру (УОКЦ) відбулася зустріч з політологом, публіцистом, критиком, перекладачем, засновником часопису „Критика" Миколою Рябчуком, який зараз є викладачем в Колюмбійському університеті Ню-Йорку. Зустріч організували УОКЦентр, Українська бібліотека УОКЦентру та осередок праці НТШ в Філядельфії.

Привітали гостей і всіх присутніх голова ради Української бібліотеки д-р Роман Процик та президент УОКцентру Борис Захарчук. Представив Миколу Рябчука Олександер Ірванець – поет, прозаїк, драматург, який працює в Філядельфії, одержавши стипендію Фулбрайта..

О. Ірванець розповів про Миколу Рябчука як духовного наставника нового покоління літераторів 1980-их років. Тема виступу Миколи Рябчука була: „Европейські мрії, евразійські реалії. Якою буде Україна за 20 років?". Микола Рябчук подав політичну та історичну аналізу сучасної України, зупинився на головних чинниках, які створили політичні та економічні правила гри, висловив віру, що Україна має всі можливості бути успішною країною. Після доповіді Микола Рябчук відповів на ряд запитань.

Д-р Ярослав Заліпський від імені НТШ подякував доповідачеві Миколі Рябчукові та його представникові Олександрові Ірванцеві та всім, хто підготував цей вечір.

Г. Дзівак

Українська Євангельська церква

закликає:

Вивчайте Біблію, живіть за Словом Божим

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії.

8. Книга Буття (16:1-16): народження Ізмаїла

Праотець Аврам був дуже старий, але не мав спадкоємця, і рід його міг скінчитися. Щоб цього не сталося, його дружина Сара послала до ліжка свого чоловіка невільницю Агар, єгиптянку, котра завагітніла від Аврама і після цього стала зневажати свою господиню. Сара у відповідь почала її гнобити, і жінка була змушена втікати в пустелю, де ангол Господній провістив їй численне потомство. Агар народила сина Ізмаїла, від якого пізніше пішов весь арабський світ. А Бог явився до Аврама (в перекладі – сильного батька) і пообіцяв йому численне потомство, а його самого звелів називати Авраамом (батьком багатьох), його дружину - Саррою (вельможною). Це був знак пошани.

Господь привів Вас на американську землю і дав нагоду поліпшити своє життя. Можливо, Ви ще до кінця не усвідомили, що усе в Вашому житті діється з Божої волі. Щоб переконатися в цьому, треба щодня читати Святе Писання.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі служби щонеділі - о 10:30 ранку і о 6-ій вечора, а також щосереди - о 7-ій годині вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії - для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-ій вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2200 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор Володимир Цебуля
Тел. (908) 591-0800.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Червень 2006 р., ч. 70

Поменше б нам Сірків і тепер

В пресі України зачасто тепер згадується та вихваляється кошовий Запорізької Січі Іван Сірко. В радянські роки в Україні визначні діячі української історії, якщо не були зачислені до „ворогів народу", були замовчувані. А Іван Сірко й тоді не належав до „ворогів народу". Чому до нього був виняток? Може, не всі тут, в діяспорі, та й в Україні, все знають про Івана Сірка?

Іван Сірко жив у часи великої руїни в Україні. Його двадцятип'ятирічна діяльність на Запоріжжі припала на часи, коли Україна поділилася на Правобережну й Лівобережну, з окремими гетьманами. А Запорізька Січ була ніби державою в державі – не визнавала ні одного, ні другого гетьмана, раз підтримувала одного, другий раз другого, або виступала проти них обох.

Івана Сірка козаки Січі обирали кошовим вісім разів. Він безнастанно воював проти татар і турків навіть в роки, коли вони були союзниками гетьманів України. Він здобув 55 перемог над ними у великих битвах. У народі збереглося багато різних переказів та леґенд про Івана Сірка. Коли він помер, турецький султан ніби наказав своїм підданим молитися в мечетях і дякувати Аллахові, що вже не стало їхнього лютого ворога. В переказах розповідається про напад козаків під проводом Сірка на Крим – що він, розгромивши татар, здобув велику здобич та визволив з турецької неволі сім тисяч бранців. Повертаючись на Січ, Сірко почув, що не всі визволені бранці радіють з повернення на Україну. Одні з них одружилися там, інші вийшли заміж, треті побусурманилися в Криму. Обурений Сірко зібрав усіх бранців й сказав, що ніхто не силує їх повертатися на Україну. Хто хоче може вертатися назад. Чимало бранців залишили козацький табір і попрямували назад до Криму. Тоді Сірко одібрав кілька сот козаків й наказав їм наздогнати відпущених і вирубати до ноги.

Ім'я Івана Сірка спопуляризоване також через лайливий лист запорожців до турецького султана, який дехто приписує Сіркові. Базуючись на цьому листі, Ілля Рєпін намалював відому картину, „Запорожці", на якій зобразив Івана Сірка з запорожцями, як вони пишуть того листа.

Але лишімо леґенди й перекази, а погляньмо на минулі події, в яких Іван Сірко відіграв важливу й часто трагічну ролю для України.

В скорому часі після смерти гетьмана Богдана Хмельницького булаву було передано його помічникові Іванові Виговському, котрий, як спостережливий і хитрий політик, бачив, що Москва хоче скасувати всі козацькі вольності й зробити Україну частиною Московщини. Порозумівшись з татарами, військо Івана Виговського і татари 1659 року зустрілися з великим московським військом, що мало приборкати „неслухняного" гетьмана. В бою під Конотопом полягло 30 тисяч московського війська. Але Виговський не міг використати своєї перемоги і закріпити владу, вигнавши московські залоги з України, бо в той час прийшла звістка, що Іван Сірко з запорожцями, знаючи, що хан в таборі Виговського, напав на Крим. Хан, діставши лихі відомості з Криму, відразу ж залишив військо Виговського й пішов боронити свої оселі. Повернувшись з Криму, Іван Сірко підняв повстання на півдні України проти Виговського і проголосив гетьманом Юрія Хмельницького.

По короткому гетьменуванні Ю. Хмельницький зрікся булави, а українська держава поділилася на Правобережну й Лівобережну Україну. Кожна частина обирала свого гетьмана. Вони вели між собою війни. Після Ю. Хмельницького на Правобережній Україні вибрали гетьманом Павла Тетерю. Він прихильно ставився до поляків і в союзі з ними та татарами вибрався 1663 ролу на Лівобережну Україну проти гетьмана Івана Брюховецького, якого підтримував цар своїми залогами по Україні. Військо гетьмана Тетері з союзниками майже очистило Лівобережну Україну від москалів, як в той час Іван Сірко з запорожцями, за намовою Москви, напав на Крим, щоб стримати татарського хана від активної допомоги Тетері. Коли гетьман Тетеря зайняв Полтавщину, на Правобережній Україні розпочато проти нього повстання під проводом ватажка Сулими, де брацлавський полковник Остап Гоголь проголосив себе підданим московського царя. На поміч Гоголеві прибув з козаками Іван Сірко.

Пізніше гетьман Правобережжя Петро Дорошенко бачив, що і Польща і Московія не мають найменшого бажання допомагати Україні стати об'єднаною сильною незалежною українською державою. Петро Дорошенко, щоб позбутися і поляків, і москалів, вирішив вдатися за поміччю до Туреччини, якій тоді підлягав кримський хан. Але польське військо, що було в Україні, знайшло собі спільників проти нього в особі кошового Сірка. Коли об'єднане військо Дорошенка й татари обляґли поляків, Сірко вдарив на Перекоп, спустошив північний Крим та вирубав всіх живих. Татари були змушені залишити облогу поляків і податися боронити від Сірка свої оселі.

1672 року П. Дорошенко вирішив знову виступити в похід з турками на Польщу. В той час в Батурині, столиці лівобережного гетьмана Многогрішного, стався переворот. Група козацьких старшин в порозумінні з начальником московської залоги в Батурині заарештувала Многогрішного й видала його москалям, як особу ненадійну, неприхильну політиці Москви. Як в Україні пішла чутка, що гетьманом на місце Многогрішного хоче сісти Сірко, його несподівано арештували, закували у кайдани й відвезли до Батурина. Ні козацька старшина Лівобережжя, ні Москва не бажали мати гетьманом таку неспокійну й неврівноважену людину, як Іван Сірко. З Батурина Сірка вивезли в Москву, а звідти заслали на Сибір. Але московський уряд скоро побачив, що Сірко для них корисніший, коли він буде на волі й очолювати-ме запорожців. Його скоро звільнили й привезли з Сибіру на Січ, де він знову очолив запорожців.

Петро Дорошенко, гетьман Правобережної України, робив і далі старання, щоб об'єднати усі українські землі в самостійній державі, вигнавши з України і поляків, і москалів. Але Сірко постійно тому шкодив. Коли Дорошенко воював з поляками, Іван Сірко допомагав полякам, коли воював з москалями, Сірко допомагав – москалям.

Історик Дмитро Дорошенко в „Історії України" так пише про ті часи: „Запоріжжя стає гніздом опозиції проти гетьманського уряду й супроти правлячої старшинської верстви. Запорожці починають вмішуватися в політичне життя України й висувати своїх кандидатів на гетьманство. Московський уряд зрозумів дуже добре, якого корисного для себе союзника він може мати в запорожцях. Він зводить безпосередні зносини з запорожцями, посилає їм гроші, подарунки, запаси амуніції й поживи. І запорожці справді грають на руку московській політиці. Вони підтримують Пушкаря проти Виговського, Брюховецького проти Сомка, Суховія й Ханенка проти Дорошенка, Петрика проти Мазепи. Типовим представником Запоріжжя за Руїни був кошовий Іван Сірко, хоробрий вояк, але без сталих політичних принципів".

Через те, що Іван Сірко був корисний Москві, він був популярний через незнання, ким був Сірко в роки Руїни. Велика біда України й тепер, що ми маємо забагато Сірків, які не дбають за Україну та український народ, а стараються придобритися „старшому братові", який поневолював його впродовж століть.

Ол. Коновал

Подружжя Воскобійників допомагає дітям України

В минулому році Галина й Олексій Воскобійники закупили на 20 тисяч долярів різного одягу, взуття, шкільного приладдя та інших речей, потрібних для дітей шкіл-інтернатів й вислали в Україну до Союзу Українок для розповсюдження майже по всіх областях України. Вже цього року в лютому відіслали величезний контейнер з такими самими речами для дітей, за які заплатили 52 тисячі долярів. Вони отримали багато листів-подяк від інтернатів, дитячих закладів та державних адміністрацій. Нижче подаємо один з таких листів подружжю Воскобійників, які є членами Фундації ім. Ів. Багряного, а Галина Воскобійник свого часу очолювала Фундацію, тепер є в її управі.

„Біля мальовничого Сирецького Гаю у Києві розташована дев'ятирічна санаторна школа-інтернат ч. 19 для дітей, хворих на сколіоз. Працює вона з 1968 року. Це єдиний і найбільший навчально-лікувальний заклад у Києві та області, який успішно поєднує лікування дітей з навчально-виховним процесом. Будівлі інтернату поєднані переходами-галереями, які сполучають між собою школу, лікувальний корпус (басейн, лікувальні кабінети, тренажерні залі, кабінети масажу та водних процедур), харчовий бльок та спальні корпуси.

В школі працюють педагоги, медичні працівники та обслуговуючий персонал. Вони роблять усе, щоб діти ефективно лікувалися, одержували добрі знання і почували себе тут спокійно і затишно. Тепер тут навчаються 394 вихованці. Серед них є діти – сироти, напівсироти, постраждалі у Чорнобильській катастрофі, багатодітних родин, які виховуються тільки матерями, інваліди з малозабезпечених та неповних родин. За ступенем захворювання всі діти завжди перебувають під особливою увагою педагогів і лікарів, які віддають їм своє душевне тепло та ласку.

Слід сказати, що матеріяльно-технічна база школи-інтернату фінансується не в повному обсязі, але попри всі економічні негаразди наш колектив усе робить для того, щоб інтернат був для дітей рідною домівкою і школою радости.

У вільний час кожна дитина може знайти собі справу до душі: вчитися співу, малюванню, ліпці, вишиванню, акторській майстерності, фотографувати, створювати на шкільному подвір'ї яскраві клюмби.

Щороку у школі проходять Шевченківські свята, Тиждень української писемности та мови, День Матері та вечори, присвячені пам'яті Героїв Крут. Діти беруть участь у різних громадських акціях; педагоги роблять все для того, щоб діти росли справжніми патріотами нашої України.

Щиро дякуємо вам за надіслані дитячі речі, які розподілені між дітьми до свята св. Миколая та за надісланий комп'ютер, що стане у пригоді нашим вихованцям та працівникам, а також за щиру турботу про вихованців.

Будемо раді мати з вами постійні зв'язки і надіємось на плідну співпрацю".

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі особи: 650 дол. – **Леонід Мостович** (з них 500 дол. для журналу „Березіль" в Харкові); 300 дол. – **Людмила Доброноженко** в пам'ять її чоловіка Петра Доброноженка і славної пам'яти батьків Дмитра і Ніни Николенкив; 250 – **Леонід Ліщина**; 200 дол. – **Іван Головацький;** 125 дол. – **родина** сл. п. Олени Наріжної; 120 дол. – **Юрій і Оля Татарки** (з них 20 дол. на передплату журналу „Універсум" читачеві в Україні); 105 дол. – **Василь Стан**; 50 дол. – **Анатолій і Люба Коломийці;** 30 дол. – **Уляна Антоненко** в пам'ять Марії Гринько; 25 дол. – **Іван Білик.**

На видання книги Андрія Коцюбинського „П'ята колона" жертвували: по 100 дол. – **Анатолій Яцюк** та **Марія Мала;** 50 дол. – **Бібліотека і архів св. Володимира** в Калгері, Канада; по 25 дол. – **Павло Макогон, Василь Коовал, Іван Зінченко та Юрій Татарко.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям за пожертви.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо присилати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

ТОРОНТО. – 29 березня делеґація Світового Конґресу Українців (СКУ) на чолі з генеральним секретарем Віктором Педенком, у складі якої були другий заступник президента Марія Шкамбара, скарбник Ольга Даниляк та президент Конґресу Українців Канади Орися Сушко, зустрілася з представниками Української Православної Церкви в Канаді Митрополитом Іваном та Архиєпископом Юрієм. 13 травня Президент СКУ Аскольд С. Лозинський та генеральний секретар Віктор Педенко зустрілися з Митрополитом Української Католицької Церкви в США Степаном Сорокою у Філядельфії.

Під час зустрічей було обговорено питання про призначення представників від Церков до Управи Екзекутиви СКУ, сесії якої проходять двічі на рік; на залученні новоприбулих до церкви та громадського життя; української освіти в діяспорі, місійної праці з еміґрантами з України за межами США та Канади. Обидві Церкви погодилися призначити представників та працювати над тим, щоб оживити діяльність Церковної ради.

Екзекутива СКУ

Зліва: А. Лозинський, Митрополит Степан, В. Педенко

Зліва (сидять): Архиєпископ Юрій, Митрополит Іван, В. Педенко; (стоять): І. Сушко, О. Даниляк, М. Шкамбара

Дивосвіт на камені

ЕЛДРІТ, Н. Й. – Гарного травневого дня у бібліотеці відбулась презентація мистецьких робіт Клавдії Конрад із Ґлен Спею. Виставка ще раз засвідчила неповторність і красу навколишнього світу, яку треба вміти бачити і пізнавати.

Із звичайних сірих каменів, якими рясніють тутешні пагорби, талановиті руки Клавдії Конрад у дивовижних, різнокольорових мініятюрах відтворили зайців, жабок, ракуна, вовка, лисичку... Всі вони такі виразні, що хочеться їх взяти на руки, погладити. Поруч – замки, палаци, причепурені будинки, прикрашені квітами, зеленню, мережані тонкими мазками різних фарб і відтінків.

Клавдія Конрад – українка, але її дитинство пройшло у Чехословаччині, згодом сім'я переїхала до Америки. Малюнками на каменях займається понад 15 років. А все почалося із бажання матері прищепити своїм донечкам любов до природи. Вчила їх спостерігати, замальовувати бачене, щоразу вдосконалювала свої сюжети.

Сьогодні молодша доня Роксана також малює на каменях, до них приєднується і шестирічний внук Андрійко. Діти часто приїздять до Ґлен Спею і творять разом серед мальовничої природи. Про мамині твори Роксана говорить з ніжністю, а голова сім'ї Карел фотографує усі незвичайні творіння.

Членам 62-го Відділу СУА було приємно бачити мистецький доробок союзянки і чути, як американець Чарльз, що довгий час живе серед українців, сказав: „Які ж талановиті українки! У кожній хаті є власне вишиття, кераміка, а то й живопис чи писанки... ". І це не перебільшення.

Святослава Ґой-Стром

Клавдія Конрад серед своїх творів на виставці

Пошта України вперше показала свої марки в Америці

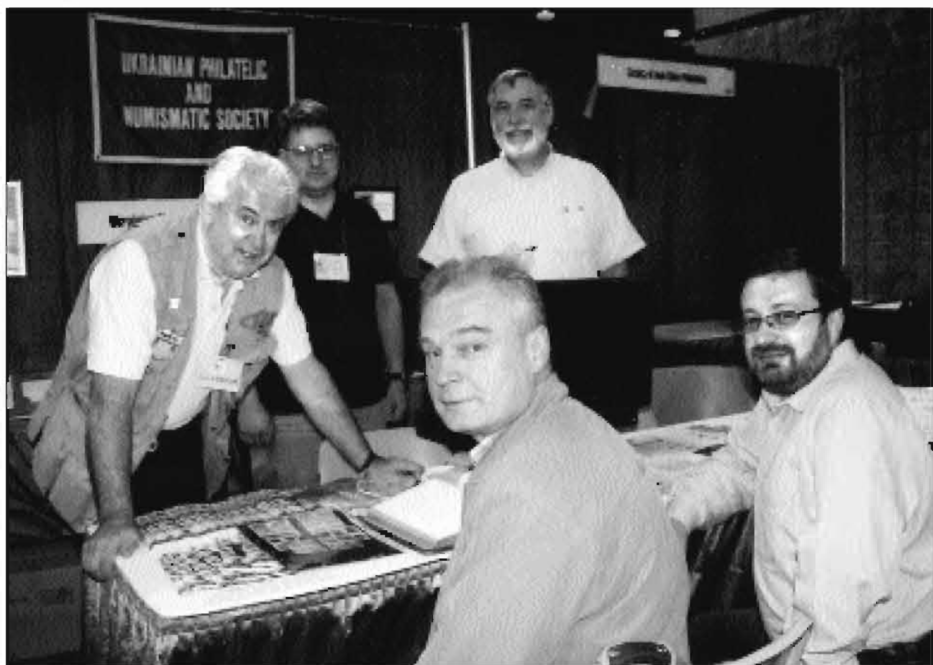
Видавництво „Марка Укаріїни“ представляли (зліва): Антоніна Сірик, Тетяна Чалайдюк, Валентина Худолій

Знавець українських марок Ярема Ткачук

Представник України в суддівській колеґії Всеволод Фурман

В бюрі Союзу українських філателістів та нумізматів зустрілися колекціонери США і України (зліва): Дон Богдан Винничок, Андрій Мартинюк, Євген Смілянський, Брюс Жарвіс, Ігор Кіршнер

ВАШІНГТОН. – Українські відвідувачі Світової філателістичної виставки, що відбулася 27 травня - 3 червня в американській столиці, передовсім поспішали до стенду українського видавництва „Марка України“, щоб побачити усе розмаїття поштових випусків незалежної держави. Зацікавили українські марки також корінних американців і гостей з інших країн – біля українського бюра-стенду, прикрашеного синьо-жовтим прапором, завжди були відвідувачі. Їх гостинно зустрічали директор видавництва Валентина Худолій і її співробітниці – Антоніна Сірик і Тетяна Чалайдюк. Україна вперше бере участь у світовій виставці на терені США, але загалом вже показувала свої марки в Німеччині (двічі), цього року виставить їх у Бельгії.

– Ми в США вже пробували показати наші марки, – розповідає Валентина Худолій, - на Олімпіяді 1996 року в Атланті. Мушу сказати, що тоді світ ще мало знав про Україну і такої зацікавлености, як тепер у Вашінгтоні, там не було.

– Ви давно працюєте у видавництві? – запитав я у директорки.

– У системі зв'язку досить давно, з 1979 року. Працювала на Київській головній пошті. У 1994 році пошта і електрозв'язок розділилися і генеральним директором „Укрпошти“ став мій чоловік Дмитро Худолій, уродженець села Роги на Черкащині, з 1996 року – міністер зв'язку. Він запропонував мені перейти до видавництва.

Валентина Худолій розповіла мені, що видавництво випускає також картки, конверти, альбоми, довідкові видання щодо поштової марки і філателії, готує тематичні поштові штемпелі. В штаті видавництва художників немає, працюють тільки чотири художні редактори відповідно до видів продукції. Малюнки майбутніх видань готують на замовлення позаштатні мистці, які мають добру обізнаність в своїх темах. Квіти на стандартних марках – це Олександер Калмиков, комп'ютерні композиції – Василь Василенко, народний одяг – Микола Кочубей, історія – Юрій Логвин... Серед дизайнерів – Світлана Бондар, Марія Гейко. Тематичні поштові штемпелі – Євген Бородай, Олександер Сталмокас, Вікторія Орловська, Роман Шутько, Вадим Юрченко... Художні конверти - Валерія Беркало, Олена Журавель, Наталя Михайличенко... Праці цих та інших мистців були представлені в Америці на поштових мініятюрах.

Остання новинка – марка і конверт на честь ГУАМ, які в Києві представляли громадськості відразу чотири президенти. Найближчим часом вийдуть марки „Українна козацька“, перша марка спільно з Австрією, разом з фондом „3000“ – конверти на допомогу хворим дітям (спільний випуск восьми держав). Готується жовтнева виставка у Львові на честь 750-річчя міста.

На світовій виставці Україна ділить бюро з Азербайджаном, де працюють видавці Саїда та Інтигам Багірлі. Звісно, молодим державам було важко конкурувати наприклад, з Арабськими Еміратами, які мали розкішне, велике бюро. Поблизу від бюра видавництва „Марка України“ розмістився Союз українських філателістів та нумізматів, де постійно перебуває Дон Богдан Винничок, якому допомагають Андрій Мартинюк, Брюс Жарвіс. Союз об'єднує понад 400 колекціонерів в багатьох країнах світу і послідовно відстоює українські традиції філателії. Біля цього бюра мені випало зустріти гостей з України. Тут були – член художної ради видавництва „Марка України“, колишній летун Євген Смілянський з сином Андрієм, працівник радіо „Голос Америки“ Ігор Гулявий, експерт з марок західньої України фармацевт Ярема Ткачук, один з 43 суддів виставки Всеволод Фурман з Одеси, харківський колекціонер Ігор Кіршнер. Разом з ними ми оглянули виставки українських колекціонерів, серед яких особливу увагу привертає колекція Дмитра Нікітіна – листи з марками, котрі випускали в старі часи земства для оплати поштових послуг там, де не було державної пошти. Також цікавими були колекція поштових відправлень Чорноморського пароплавства в часи Російської імперії Дениса Циткова (провідні морські порти на терені України), зібрання авіопоштових марок України Дмитра Френкеля. Найцінніше, що у колекціях були представлені не просто марки, а саме старовинні листи з марками. Загалом на виставці було 3800 планшетів (понад 60 тисяч альбомних сторінок) з марками колекціонерів з 65 країн

Найперші поштові відправлення світу, ще до появи марок, були виставлені в окремій залі, де відвідувачі бачили також першу у світі марку – англійський „чорний пенні“ 1840 року, марки з колекції англійської королеви, поштові відправлення, що уціліли при катастрофі в 1937 році дирижабля „Гінденбург“, інші унікальні речі.

Як завжди на виставках, проводилися численні тематичні заходи, спеціяльні погашування марок, можна було замовити марку пошти ООН з власною світлиною, були розваги для дітей і дорослих. Не дивно, що у велетенській залі з ранку до вечора впродовж тижня було дуже багато людей.

Левко Хмельковський

На світовій виставці

УКРАЇНА І СВІТ

Юрій Шерех: етюд про націоналізм

Огляд літератури на важливі суспільно-політичні теми – це той жанр, яким добре володіє наш багатолітній шановний автор д-р Іван Гвозда. На цей раз в основі його огляду – праці відомих американських політологів-історіософів, а також „Етюди про національне в літературах сучасности“ визначного українського вченого, академіка Юрія Шевельова (Шереха). Сподіваємося, що для наших читачів вміщений нижче матеріял виявиться цікавим, зокрема з уваги на близьке 15-річчя постання незалежної Української держави.

Д-р Іван Гвозда

Автори книжки „Націоналізм”, Джон Гатчінсон і Ентоні Д. Смитс, стверджують, що „націоналізм є однією з найпотужніших сил в модерному світі, одначе його вивчення донедавна було досить знехтоване” (*John Hutchinson and Anthony D. Smith, Eds., Natio-nalism, Oxford–New York, Oxford University Press, 1994*).

„Народи і нації, – пише інший відомий автор, Самюель П. Гантінґтон, – стараються відповісти на найбільш засадниче питання: хто ми є?” (The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order, Simon & Schuster, 1997). І вони відповідають традиційним способом, ідентифікуючись з найважливішою вартістю їх життя – належністю до предків, релігії, мови, історії, звичаїв, інституцій. Найголовніша група, до якої одиниці даної спільноти належить, – це нація. Національна держава, – пише С. Гантінґтон, – „головний актор у міжнародних взаєминах”. Валкер Конор зауважує, що донедавна визнані авторитети в ділянці націоналізму наголошували реальні характеристики нації – спільну мову, територію, релігію. Одначе, есенцією нації є психологічний зв'язок, який об'єднує, але й, відрізняє одну групу від інших: „Підсвідоме переконання національної групи у питанні її окремого походження і еволюції є важливим інґредієнтом її національної психології, відчуття спільної унікальности її історії” (Walker Connor, „Beyond Reason: The Nature of the Ethnonational Bond”, John Hutchinson & Anthony D. Smith, Ethnicity, 1996).

В. Конор далі пише, що національна ідентичність відмовляється від раціонального самовиправдання. Зіґмунд Фройд недвозначно зізнавався, що його єврейськість не має нічого спільного з релігією чи національною гордістю... що він є непереборно пов'язаний з євреями і єврейством темними і емоційними силами, які чим менше даються пояснити словами, тим є сильнішими”. Цікава ця думка Конора: „Особи, які спеціялізувалися в суспільних науках, мають тенденцію почуватися незатишно з нераціональністю”.

Автори книжки „Нація” Гатчінсон і Смитс пишуть, що націоналізм як ідеологія і як рух став об'єктом студій істориків в середині XIX століття. Окрім істориків, його вивчають суспільствознавці. Всі вони цікавляться розвитком націй і національних держав, питаннями етнічної ідентичности і суспільства, включно з такими спорідненими питаннями, як раса і расизм, фашизм, розвиток мови, політична релігія, комунізм, етнічні конфлікти, міжнародне право, протекціоналізм, меншості, рід, іміґрація, геноцид. Автори в передмові до цієї книжки говорять про різні форми націоналізму: релігійний, консервативний, ліберальний, фашистський, комуністичний, культурний, політичний, інтеґраційний, сепарастичний, ірредентистичний, діяспорний і т. д. Є також проблема нестійкости націоналізму, різнорідности національних сентиментів, національних аспірацій і національних культурних якостей. Отже, згідно з авторами, масова різнорідність компонентів національних ідентичностей унеможливлюють науковцям однієї певної дисципліни досліджувати більше, ніж кілька аспектів даної теми. Є надія, що в майбутньому розвиток техніки і вільний доступ до всіх можливих джерел з питання націоналізму і націй на ґльобальному рівні для добра цілого людства уможливлять краще пізнати „Що воно є?” і „Хто ми є?”.

Україна у її боротьбі за незалежність починаючи з XIX сторіччя, мабуть, більше, ніж яканебудь інша країна, вбачала в націоналізмі своє визволення чи пак національне спасіння, за що вона заплатила страшними жертвами, включно з геноцидом, лінґвіцидом і голодомором.

Іван Лисяк-Рудницький вважав, що „націоналізм в українській політичній термінології... – це поняття, однозначне з активною свідомістю та патріотизмом”, тому „націоналізм здобув собі тривке місце в новітній історії України, як вияв живучости народу і як революційна сила в боротьбі за самостійність” („Між історією і політикою”, В-во Сучасність, 1973), стор. 223 і 247.

Юрій Шерех (Шевельов) в статті „Етюди про національне в літературах сучасности пиcав, що „романтизм на зламі двох сторіч – вісімнадцятого й дев'ятнадцятого – підніс у всій його гостроті питання про неповторний характер кожної нації і її культури. Питання про національний дух, що мусить самовиявлятися в усій історії народу, в усій духовності народу. Встановлювано замкнену сферу кожного народу, коло його внутрішнього й зовнішнього життя. Це було одним з виявів повернення тогочасного европейця до рідного ґрунту”. Отже, Ю. Шерех каже, що вже в середньовіччі існувала національна людина, християнський темний раб Божий, яким та доба не цікавилася, помимо того, що посеред тих темних християнських мас „незримно шумували” розкладові і кристалізаційні „таємні процеси”, що привели до стихійного зформування новітніх націй, національної людини. Ю. Шерех підкреслює, що, також, середньовіччя продовжувало стимулювати поширення культури „універсальної людини”, „гармонійної”, „античної”, „завершеної” і „досконалої”, того часного „европейця рідного ґрунту”.

Висока ідеологія Ренесансу була виявом продовження процесів формування націй і національної держави, зокрема такими раціоналістами, як Рішельє, Мазаріні і Кромвель. Романтизм був епохою переломів життя Европи, „нового слова”, яким заговорило „простолюддя”, – „gentes parvae”, „не від учених, не від жерців букви і охоронців тайни віри, як дуже часто буває, – каже Ю. Шерех, – істина відкривалася людям ‘малим і темним’, людям національної душі, а не людям міту, абстракції, універсалістам-просвітникам XVIII століття, нестерпнохворим на далекозорість (ознака старости!)”. „Романтики відкрили... просту істину, що людина нового часу – національна”.

Ю. Шерех нас переконує, що існують „одвічні особистості” тієї субстанції народної душі, що її можна... назвати національним духом”, який виявляється в рисах національної вдачі різних народів, в їх характері”. Цю метафізичність, яка проймала романтизм, – каже Ю. Шерех, – скомпромітував конфлікт з історизмом. Романтизм відмовився від універсальности не тільки в просторі, а й в часі – він приймав її тільки в сфері абстрактности, позаземного. Романтизм проголосив „неоднаковість не тільки географічної, а й історичної людини”, „сво-

(Закінчення на стор. 23)

Свято 200-ліття Бережанської гімназії

БЕРЕЖАНИ, Тернопільської обл. – Травень подарував незабутнє свято – 200-ліття Бережанської гімназії. На свято приїхали 39 колишніх гімназистів довоєнного і воєнного часу, і першими з них були Лев Бабій і Ярослав Гунька з Канади. Після відвідання кімнати-музею Б.Лепкого, кабінету-музею історії гімназії гості розійшлись по клясах, щоб поділитися спогадами про навчання, думками повернутись у свою юність, прекрасну і безтурботну, в бурхливе гімназійне життя. Розповідали про минуле представники комітету „Бережанська земля" (Торонто) Ярослав Гунька і Лев Бабій, Лукія Крип'якевич-Лукомська (Івано-Франківськ), Петро Білик (Делятин, Івано-Франківської обл.), Степан Дяківський, Ігор Кметко, Богдан Служинський (Львів), Богдан Ганевич (Борислав), Олег Гуглевич, Василь Райца, Богдан Метик (Підгайці), Мирослава Райтер (Костів), Михайло Заєць (Козова), Ярослав Богай (с. Золота Слобода Козівського району), Володимир Гуня (с. Криве), Степан Герасимів, Володимир Стефанович, Михайлина Гавдида-Потикун, Ярослав Харів, Емілія Підгайна-Різник (Бережани), Богдан Паньків (с. Саранчуки), Іван Рясний (с. Слов'ятин), Григорій Петрів (с. Лапшин), Ярослав Хлопась (с. Жовнівка) та інші.

Лев Бабій і Ярослав Гунька – гості з Канади

Опівдні ожила площа Ринок. Тут зібралися винуватці свята, педагоги та учні гімназії, першої міської школи, мешканці міста. Молебень за здоров'я колишніх і нинішніх гімназистів відслужили оо. Іван Хрептак, Микола Зоренний, Василь Онищук, Тарас Зоренний, Василь Кишинюк, Василь Гуль. Про важливість гімназії для краю говорили директор гімназії Микола Будар, начальник районного відділу освіти Катерина Манюк. Далі зустріч продовжилась у залях краєзнавчого музею, на презентації виставок робіт колишніх гімназистів Юліяна Панькевича, Лукії Крип'якевич-Лукомської, Тетяни й Аполінарія Осадців, Мирослави Райтер (вишивки).

Пам'ятна дошка на честь 200-ліття гімназії

Згодом на міському цвинтарі, на символічній могилі, учасники заходів помолились за померлих учнів та вчителів гімназії, після чого поспішили до гімназії, де відбулось відкриття пам'ятної таблиці в честь 200-ліття гімназії (спонзор і автор – художник Андрій Бугай). Освятили таблицю отець-декан Микола Зоренний та о. Василь Онищук.

В районному будинку народної творчости відбулася академія, присвячена цій події. Хор „Просвіта" виконав „Отче наш" та „Любіть Україну". „Оду гімназії" прочитав поет Василь Савчук. До пам'ятників Т. Шевченкові, Б. Лепкому, М. Шашкевичеві гімназисти принесли кошики квітів. Художні номери переплітались з вітаннями численних гостей свята. Виступили народний хор „Просвіта" (кер. З. Головацький), гімназійний учнівський хор, вокальний ансамбль „Зорецвіт", вокальний ансамбль вчителів (кер. Н. Марценюк) та інші.

Щире спілкування продовжувалось і за святковою вечерею.

Під час свята

Тетяна Будар

Майбутні економісти вчаться думати

КИЇВ. – 27 жовтня минулого року відбулася, організована за сприяння Інституту досліджень діяспори, зустріч студентів економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка з американським українцем Осипом Морозом. Його вже добре знають у наукових і студентських колах України. Він є економіст, дійсний член Світової асоціяції футурологів, Наукового товариства імені Т. Шевченка, на початку 1990-их років працював радником Верховної Ради та Кабінету міністрів України, радником Американського університету в Болгарії (1996).

Вступним словом цей захід, в якому взяли участь майже 40 студентів другого та третього курсів спеціяльностей „економічна кібернетика" і „менеджмент та фінанси", розпочав заступник декана факультету з наукової праці А. Ставицький.

Висвітливши деякі тенденції розвитку України від початку її незалежницької ходи, д-р О. Мороз запропонував присутнім дати власну оцінку сучасного стану Української держави та світу. Для цього кожен учасник зустрічі мав особисто назвати три найголовніші, на його думку, проблеми, що мають місце. Наступне узагальнення цих проблем дозволило визначити три найголовніші (на думку всіх присутніх), а саме: проблема демократичного розвитку та демократії в світі; проблема „відірваности" теорії від практики загалом та вітчизняної економічної теорії від вітчизняної ж економіки зокрема; проблема всебічного і гармонійного розвитку людини.

Наприкінці зустрічі д-р О. Мороз відповів на численні запитання присутніх.

Подібні зустрічі майбутніх керманичів української економіки, що „ризикує" невдовзі стати справді ринковою, з такими науковцями та практиками, як О. Мороз, є вкрай важливими. Залишається лише сподіватися, що вони стануть регулярними. Проте це вже залежить не стільки від наших закордонних гостей, скільки від керівництва наших закладів освіти. Завважимо, що протягом лише 17–27 жовтня О. Мороз мав зустрічі з ректорами, деканами та студентами не лише згаданого навчального закладу, а й Рівненського гуманітарного університету, Національного університету „Острозька академія" та Дніпропетровського університету економіки і права. Подиву гідна активність!

Наостанок всі присутні отримали в дар від О. Мороза його нову книжку „Думки, концепції, дії".

Ігор Винниченко,
Інститут досліджень діяспори

Олексій Нирко – в'язень режиму, вчитель, бандурист

Якщо колись буде складено енциклопедію великих подвижників-українців, апостолів національної ідеї, то до неї обов'язково повинно увійти ім'я Олексія Нирка. Своєю невтомною працею він заслужив у сучасників пошану як патріярх національно-демократичних сил у Криму. До останку він працював над книгою унікальних культурологічних розвідок, яку, на жаль, не встиг видати за життя.

Про себе О. Нирко завжди говорив: „Я – козацького роду". Народився він 1 січня 1926 року. Дитинство минуло у селищі на Дніпропетровщині з промовистою назвою – Нова Січ. Козацькі перекази передавались тут з уст в уста, від покоління до покоління, і вистачило їх ще й на долю малого Олекси. Коли загоїлись воєнні рани, подався на захід України, про яку багато чув від свого першого учителя музики Луки Карамельського, колишнього січового стрільця. Успішно закінчив Львівський технікум працівників культури і в 1947 році став студентом Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка (викладач Єфросинія Новак). Відвідував лекції М. Колесси, був на прем'єрі кантати-симфонії Станіслава Людкевича „Кавказ" за твором Тараса Шевченка, слухав Соломію Крушельницьку.

Улюбленим учителем Олекси став О. Лисенко, син славнозвісного композитора. Та вже через рік студента арештували, бо скриньки з книгами та незакінченого оповідання про бандерівців було цілком достатньо, щоб інкримінувати йому „націоналістичний і антирадянський світогляд". Взимку 1950 року Нирко опинився в Кизил-Лаґу, що був складовою частиною горезвісного ҐУЛаґу, де серед хижацьких звичаїв продовжував свої „життєві університети".

Навесні 1956 року Олексія Нирка звільнили з табору. Пристрасне прагнення повернути собі світ музики і в ньому творити свою Україну спонукало його до самоосвіти. Він опанував гру на бандурі, з якою вже ніколи не розлучався. Вчителюючи на Херсонщині, виховав кількох учнів-бандуристів, створив свою першу капелю при Нікопольському педагогічному училищі, де 6 років працював викладачем, а згодом поставив собі за мету перебратися зі своєю бандурою в Крим, де залучати нових прихильників ідеї відродження старовинного українського інструменту. Капеля бандуристок на кримських теренах почала створюватись восени 1964 року. Пізніше вона стала гордістю Ялти, отримала звання Народної та почесне ім'я Степана Руданського.

Сорок років Олексій Федорович залишався її незмінним керівником. Капеля була учасницею численних оглядів художньої самодіяльності, чотирьох міжнародних фолкльорних фестивалів у Франції, Угорщині, Польщі. Основні нагороди капелі: 5 золотих і срібна та декілька пам'ятних ювілейних медалей, понад 100 дипломів і грамот.

В Ялтинській дитячій музичній школі О. Нирко започаткував кляс бандури. За його участю народилися інші кримські колективи бандуристів, причому деякими з них успішно керують його учні. Організував кобзарський фестиваль „Дзвени, бандуро" ім. М. Лисенка, який з 1992 року щорічно проводиться в Ялті. Він заповзявся відроджувати кобзарство на Кубані, оскільки був переконаний, що це невід'ємна частина України. Зібрав унікальну колекцію бандур і велику українську книгозбірню, рівну якій, мабуть, не знайти в Криму. Саме він заснував у Ялті товариство „Просвіта" ім. Т. Шевченка і довгий час залишався провідником ялтинських просвітян, переймався проблемами першої української школи та музею Лесі Українки.

З особливим надхненням він відкривав українське минуле Криму, в тому числі і перебування Лесі Українки в Ялті. 100-річчя поетеси, що відзначалось і на кримській землі, дало потужний імпульс для вшанування пам'яті поетеси відкриттям пам'ятника та музею в Ялті. Олексій Нирко став одним з ініціяторів ялтинської групи інтеліґентів, яка разом з киянами на чолі з Євгеном Пронюком домоглась частини своїх намірів. Але практично слідом за відзначенням цього ювілею почалось гоніння на національну інтеліґенцію, яке не оминуло і ялтинську групу. Однак, Олексій Нирко продовжував вірити в створення музею, збирати для нього експонати, гуртувати прихильників, не зважаючи на переслідування інакшемислячих.

У 1991 році була відкрита виставка „Леся Українка і Крим", яка через два роки отримала статус музею на правах відділу Ялтинського історико-літературного музею. Його громадську раду очолив О. Нирко. Всього кілька місяців не дожив він до свого 80-річчя і помер 27 вересня 2005 року в студентському гуртожитку, звідкіля через декілька днів вивезли, як сміття, стоси напрочуд цінних книг.

Як нині нам бракує Нирка! На кримських теренах знову залунали старі пісні про те, що Крим – це Росія. На всіх рівнях пішов рішучий наступ на українську мову. В університеті приміщення музею бандури перенесли у комірчину, яку практично не знайти. Важко жити без нього, важко усвідомлювати втрату.

Справою честі для нас залишається допомогти родині поставити пам'ятник на його могилі, бо це, кажучи по совісті, не є родинною проблемою, а справою національної ваги. Звертаємось до читачів „Свободи": якщо є бажаючі зробити свій внесок в увічнення пам'яті Олексія Нирка, то просимо звертатись за адресою: 98600, Музей Лесі Українки, Ялта, АР Крим, 98600 Ukraine.

Світлана Кочерга,
м. Ялта

Українські спортовці – у Залі слави

НЮАРК, Н. Дж. – В неділю, 30 квітня, у залі „Робсон" Ратґерського університету відбулося офіційне впровадження до Залі слави дружини „Червоні вершники" („Scarlet Raiders"). Атмосфера була подібна до шкільної зустрічі 30 років тому, але тепер колишні гравці виглядали, як статечні ґазди, біля них були їхні горді з події жінки, а їхні діти дивилися на своїх батьків зі захопленням.

Через 30 років гравці зустрілися і тепло розмовляли про своє життя і досягнення. Під час бенкету гравцям роздали пам'ятні відзнаки, на яких було зображення дружини з 1976–77 року. Пет Паславська, яку прийняли до Залі слави минулого року, особисто вручила гравцям відзнаки і переповіла біографії кожного зокрема. Родина Ольшанівських – Божена, Уліта і Дора – прийняли відзнаку за їхнього сина і брата Бориса, який відійшов у вічність в 1987 році.

Було виголошено ряд промов від проводу університету і спортової ланки, у брошурі були надруковані біографії спортовців і резолюція Сенату Ню-Джерзі та пресові статті. У резолюції, між іншим, написано: „Дружина закінчила сезон відбиванки видатними змаганнями з вислідом 41–1, які ввели її до чотирьох найкращих дружин США. Це принесло славу дружині, коледжові Ратґерс і штатові Ню-Джерзі; у цій позиції дружина Ратґерс була кваліфікована до участи у Восьмому крайовому коледжовому чемпіонаті асоціяції волейболу.

Президент коледжу Джері Тарноф вручає пам'ятну відзнаку Уліті (зліва) і Божені Ольшанівським, Дорі Гоман (крайня справа).

Дружина „Червоні вершники" у 1976 році, перший ряд зліва: Борис Ольшанівський, Вільям Саварі, Роман Колінський, Богдан Мрозовський, Юрій Лесюк; середній ряд зліва: Петро Мельник, Михайло Лащук, Маріо Требит, Руїчі Фурас; верхній ряд зліва: Ричард Кеґфер, Юрій Темницький, Нестор Паславський. Окремо : Тарас Гунчак

6–7 травня 1977 р. в Лос Анджелесі, Каліфорнія, вона зайняла друге місце в США. Досягнення такої високої позиції вказує на знамениту гру і демонстрацію таланту, та віддзеркалює авторитет Ратґерського університету і штату Ню-Джерзі, тому Сенат поздоровляє гравців і їхніх тренерів з високим досягненням та приєднується до громадян штату, висловлюючи гордість і задоволення з приводу цього досягнення".

Історія дружини була такою: група юнаків у Ратґерському університеті 30 років тому заснувала дружину з волейболу. Організатором, провідником і тренером був проф. Тарас Гунчак. Він переконав спортовий провід Ратґерс-університету надати дружині підтримку і вирядити її на змагання, а вона принесе славу університетові. І так сталося, що дружина „Червоні вершники" стала чемпіоном. Багато гравців у дружині мали українське походження. Вони почали грати у відбуванку в дитячих роках у різних спортових клюбах українсько-американських громад східного узбережжя США („Чорноморська Січ", „Тризуб", УСК, Пласт і СУМА). Найбільше число гравців було з „Чорноморської Січі" (Нюарк, Н. Дж.).

На урочистості в Залі слави представники українсько-американської громади висловили своє признання і поздоровлення „Червоним вершникам", зокрема: Ричардові Кеґферові, Юрієві Темницькому, Несторові Паславському, Петрові Мельникові, Михайлові Лащукові, Маріо Требитові, Руїчі Фурасові, Борисові Ольшанівському, Вільямові Саварі, Романові Колінському, Богданові Мрозовському, Юрієві Лесюкові та їхньому тренерові проф. Тарасові Гунчакові.

Висловлюємо щиру подяку товариству „Чорноморської Січі" та іншим молодіжним організаціям за їхній величезний вклад у розвиток фізкультури і спортової духовости нашої молоді.

Божена Ольшанівська

Юрій Шерех...

(Закінчення зі стор. 20)

єрідність і неповторність епох". „Постало поняття історичного кольориту", що довело до „фатальної суперечки": „як примирити історизм, що означає змінність людини, з незрушністю національної істоти, що має визначити історію? Як може взагалі незмінне визначити зміни?".

Ю. Шерех вважає, що в часи романтизму береги концепції „національного духу" були перебудовані емпіричним досвідом, що витворило чимало суперечности по лінії спроб романтиків „окреслити риси національного характеру і висунути ці риси на ролю визначальних чинників історичного розвитку". Позитивісти і ліберали висунули „твердження, що людство проходить різні стадії на шляху свого розвитку; що напрям цього розвитку принципово однаковий, а суть його – в поступовому проґресі..; сьогодні відсталі, завтра можуть зрівноважитися з передовими; що національні особистості, оскільки вони є, становлять собою передусім особливості стадіяльні..; що сталі особливості національної вдачі – смішна метафізика..; вигадка диваків-романтиків...". Ці тези позитивізму були стверджені з такою силою, що романтики, щоб боронитися, обґрунтували свої ідеї біологічно-позивістичними доказами, внаслідок чого, каже Ю. Шерех, „постав біологічний (антропологічний) расизм.., що намагався матеріялістично обґрунтувати те, в чому романтики вбачали самодіяльний вияв незбагненого духу", що Ю. Шерех охарактеризував як пародію, суб'єктивізм й наївний, збочений романтичний рух.

Академік Ю. Шерех-Шевельов пригадує нам, що „теорії лишаються теоріями, а життя йде своїм порядком.., що теорії в дійсності відіграють зовсім не ту ролю, що їм приписували самі автори теорій і що мала б випливати з букви самих теорій". Він з притиском говорить, що „позивістичне розвінчання й заперечення ролі націй на практиці показалося ствердженням націй і національного, тільки не всяких націй і національного, а великонацій і великонаціонального".

Ю. Шерех стверджує, що „світ поділився на дві групи націй (абстрагуючися від націй ще не зформованих, від націй на щаблі племінному або напівплемінному): тих, що здобули і створили своє панування, і тих, що поневолені або принаймні затиснені в своїх можливостях просторової і головне – духової експансії".

Ю. Шерех далі пише, що „нації поневолені або стиснені культивують більш або менш виразно романтичний націоналізм на різних його щаблях і розгалуженнях: від плекання етнографічних особливостей до месіянізму, від примітивного чужинцеїдства, в практиці іноді хибно називаного націоналізмом, до мрій про федеративний соціялізм". З другої сторони, каже Шерех, „нації панівні, неухильно і безоглядно стверджуючи на практиці все притаманне своїй нації, асимілюючи все стороннє й напливове, теоретично проповідують якраз позивістичне заперечення національного". Їх енергія скерована на розкривання своїх меж, щоб в їх рамках перетоплювати чуже, проголошуючи себе понаднаціональним або позанаціональним цілим; проголошуючи націоналізм перейденим етапом – тоді, коли в практиці всіма можливими способами безоглядно практикують і культивують свій власний націоналізм, звичайно шовіністичний.

Як відомо, Росія сторіччями вирафінувала методику русифікації, зокрема викорінюванням національної гордости поневоленої нації, та заразом прищепленням її „уявлення про вищість російської національної культури, як культури нібито понаднаціональної. „У Гоголя, – каже Шерех, – в 'Одруженні' сваха переконана, що всі святі 'по-російськи говорили'".

Ю. Шерех підкреслює, що „апеляція до національного проголошується проявом обмежености, реакційности, зашкорублости, національне розглядається, в кращому випадку, як синонім провінційного, частіше – як вибух зоологічних інстинктів у людини чи людському колективі".

Каже Ю. Шерех: „Кожному ясно, що в наш час людство становить собою єдність, unitas, але це unitas multiplex, – критерій, щоб викривати імперіялістичні імперіялізми за деклямацію про все людське – розмови, які практично є тільки замаскованим виявом імперіялістичного й панівного націоналізму". Людство зформоване в рамках unitas multiplex – це „завжди ознака націоналізму здорового, творчого, життєздатного". Тому Ґете, на думку Ю. Шереха, помилявся, коли говорив про ' Nationalitat als Isolierung und Rohheit zu begreifen' (стор. 152).

Академік Ю. Шерех-Шевельов також говорить про „різні вияви й різні форми виявів націоналізмів і 'націоналізмів' у сучасному світі – в питаннях політичних, ідеологічних, господарських, наукових, мистецьких". Він вважає, що простежити ці вияви – „завдання надзвичайно цікаве і вдячне, що воно є занедбане наукою і публіцистикою".

Тим більше, як він підкреслює, в наші дні навіть новітні нації починають маніфестувати свої властиві і оригінальні націоналізми, відходити від замаскованих вселюдськістю і універсалізмом ліберальних систем, універсалістичнопозитивістичних, понаднаціоналістичних гаслувань панівних держав, – імперій, якими гаслами вони досі себе прикривали.

Академік Юрій Шерех-Шевельов назвав свою статтю „У довгій черзі: проблеми реабілітацій", („Україна: наука і культура", Київ, 1991) „етюдою", – студією, однак істотно поглибив нею наші теоретичні знання в ділянці націоналізму, як каже науковець Гатчінсон – „найпотужнішої сили в модерному світі", як і в українській історії, зокрема в наймодерніших часах.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виставка творів Якова Гніздовського в Українському Музеї

НЮ-ЙОРК. – Твори Якова Гніздовсього, визначного маляра і деворізбаря, експонуватимуться в Українському Музеї від 11 червня до 27 серпня ц. р. Виставка „Яків Гніздовський…в кольорі і в чорнобілому" вшановує його майже 50-річну творчу кар'єру, яка почалася в Україні, а завершилась в Сполучених Штатах Америки. Я. Гніздовський працював у різних ділянках мистецтва, а найбільше – в малюнках і графіці, переважно у дереворитах, і саме ця виставка підкреслює взаємини між цими двома головними течіями у творчости мистця.

До виставки включено ранні праці Я. Гніздовського, які він творив ще перед приїздом в США (картина „Переселенці", олія, 1948 р.). Також є останнє полотно, над яким він працював перед смертю – незакінчений твір „Кукурудза". Недавно в Ню-Йорку відбулися виставки, на яких увага була звернена на досягнення творчої зрілости мистців в різні часи і на різних стадіях їх творчого розвитку. Виставка Я. Гніздовського представляє подібну аналізу – розвиток його таланту на різних етапах його кар'єри. На виставці розміщено декілька його визначних дереворитів, між ними улюблені „барани" та натюрморти, які передають невловиме почуття його гумору.

Виставка також дає виняткову можливість побачити твори з 1950–1960-их років, які не часто або взагалі не виставлялись. Ці картини передають час, який був особливо тяжким для мистця не тільки матеріяльно, але й духовно, хоч цей час був також одним з його найплідніших творчих періодів. У „Розп'ятті" (олія, 1955) відтінки яскравої червоної фарби, контрасті з темним тлом, передають страждання. „Ув'язнення" (олія, 1961) є відгуком гнітючого настрою, але тінь, яку бачимо в малюнку „Темнота" (олія, 1961) торкається світлих променів і, може, провіщує краще майбутнє. В кольориті і стилі цих ранніх картин бачимо впливи таких мистців, як Альбрехт Дюрер, Пітер Бруґель-старший та Ель Греко. Але ці твори втілюють й відгомін Борщівщини, звідки Я. Гніздовський походить, і де традиційна вишивка пишається глибоко-червоним і бордовим кольоритом в обрамованні оксамитно-чорної барви.

Виставка „Яків Гніздовський…в кольорі і в чорно-білому" вшановує життя та творчість надзвичайного мистця, який, здобувши славу та визнання в США, залишився душею міцно прив'язаним до рідної землі. Виставка також показує його символічне повернення додому, яке відбулося в 90-ту річницю від дня його народження та у 20-ту річницю смерти. В 2005 р. відбулося перепоховання праху мистця на цвинтарі у Львові, де спочивають у вічності багато видатних осіб з української історії та культури. Важливість цієї події передано в словах Джона Е. Гербста, Посла США в Україні: „Яків Гніздовський повертається до своєї рідної землі, залишаючи в США багату мистецьку спадщину… Гніздовський продовжує традицію багатьох інших іміґрантів в Америці, які об'єднали мистецькі традиції своїх країн з енерґією Нового Світу, щоб сплести гобелен, який збагачує всіх нас і зближує наші народи".

Український Музей, заснований 1976 р. Союзом Українок Америки, має за завдання збирати, зберігати та експонувати речі історичної чи мистецької вартости, які споріднені з українським життям та культурою. В Музеї зберігаються три колекції: народне мистецтво, образотворче мистецтво та фотографічно-документальний архів. Навесні 2005 р. Музей розпочав діяльність в новозбудованому будинку при 6-ій вулиці в Ню-Йорку.

За фотографіями експонатів просимо звертатися до Гані Кріль: hanya.krill@ukrainianmuseum.org або на тел.: (212) 228-0110.

Ганя Кріль

Фестиваль на Івана Купала

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Осередок СУМ ім. гетьмана Богдана Хмельницького та управа оселі „Хортиця" запрошують на український фестиваль „Свято Івана Купала", що відбудеться 30 червня, 1 і 2 липня на сумівській оселі „Хортиця" (47890 Bursley Rd., Wellington, Ohio).

У мистецькій програмі візьмуть участь відомі гурти і окремі виконавці з України: гурт „Скрябін", який має єдиний виступ в США, Віка Василевич, Ірчик, скрипаль Василь Попадюк. З Торонто, Канада, виступатимуть оркестра „Батурин", гурти „Збруч" і „Ключ", танцювальні ансамблі „Барвінок" і „Десна", ансамбль бандуристок „Дніпрові хвилі". З Чикаґо буде виступати вокально-інструментальний гурт „Ефера". Для любителів спорту буде показано на екрані ігри чемпіонату світу з футболу.

Вступ для дорослих – 15 долярів на день, студенти до 21-го року – 10 дол., діти і молодь до 13 років – безплатно. Детальніші інформації в Ігоря Дячуна – тел. (216) 870-1811, а в справі торгівлі – в Лінди Гуперт (216)548-1333.

Комітет фестивалю

ПОДИХ ІСТОРІЇ

Давні церковні дзвони на Волині

Дзвони з'явились в Китаї за дві тисячі років до народження Ісуса Христа. В одного вельможі було 12 дзвонів, відлитих так, що давали п'ять музичних тонів. Багато бронзових дзвоників знайдено під час археологічних розкопок в Єгипті. З Біблії дізнаємось, що дзвоники вживались як прикраси одежі первосвященика під час Богослужби.

Відомі були дзвони і в Асирії за часів царя Соломона. Давні греки і римляни дзвоном позначали пору вставання зо сну, вигін худоби на пасовище, початок ярмарку. Коли перевозили домовину з тілом Олександра Македонського, то мули, що везли колісницю, мали на голові золоті дзвоники.

Перші вістки про дзвони як явище суто церковне походять з Італії. За єпископства Пауліція, у IV ст., відлили дзвони для храму міста Нола, й тому невеликі дзвони довший час називали „нолами", а більші розміром „кампанами" – від округу Кампанія, де розташовано місто Нола. Існує переказ, що взірцем для форми дзвона майстри-людвісари взяли польову квітку-„дзвіночок".

Порядок використання дзвонів під час Служб Божих упорядковано за папи Сабіяна. Належало вдарити в дзвін сім разів на добу, позначаючи за допомогою тонів дзвону Богослужбовий поділ доби.

Виготовлення дзвонів на початках займало багато часу, бо їх виконували з заліза або міді. Для цього вживали металевих листів, сковуючи їх цвяхами. Пізніше навчились відливати дзвони, і вже в IX ст. в єпископському кафедральному храмі м. Мец знаходилось 12 дзвонів.

У VII ст. дзвони були поширені вже по всій Європі завдяки старанням Карла Великого, а Папа Іван XIV встановив звичай „хрещення" дзвонів, під час якого дзвонові давалось ім'я одного з святих.

У східній Церкві дзвони появились значно пізніше, десь в половині IX ст., коли венеціанський дож Орсо на прохання візантійського імператора Василя Македонянина переслав до Царгороду 12 дзвонів для новозбудованої церкви.

В Україну, на Волинь, запозичено було дзвони з Німеччини через Моравію. Свідченням того є найдавніша назва дзвону – „колокол", що походить від німецького „die Glocke".

Дзвони сповіщали вірних про початок Богослужінь, а до їх появи це робили з допомогою „била" або „клепала". Це були своєрідні дошки – „било" з дерева, а „клепало" з металу. Била перейняла наша церква від Візантії.

В давніх монастирях, особливо печерних, „било" існували ще в середині IX ст., а старовіри використовували їх ще і в XIX ст. замість дзвонів. Це були дещо вигнуті, досить тонкі дошки з особливо приємним звуком, по яких вдаряли дерев'яним молотком. На зміну їм на Волинь прийшли „клепала" – металева дошка з заліза або міді, яку завішували біля храмів на ланцюгах. Про широке використання „била" є повідомлення в літописах.

До Києва церковні дзвони, найімовірніше, потрапили в обозі цісарівни Анни по її одруженні з князем Володимиром Великим, одначе на Волині і в Галичині з'явились вони ще раніше, і свідченням того була наявність того часу майстрів-людвісарів в Перемишлі, Володимирі, Холмі.

Про широке використання дзвонів під час Служб Божих знаходимо в „Літописі руському" 1066 році, коли то Полоцький князь Всеволод, захопивши Новгород, вивіз з міста багато військової здобичі, серед якої – і дзвони з храму св. Софії. Дзвони з київських храмів були вивезені 1169 року Андрієм Боголюбським під час московського погрому Києва: „... І взяли вони майна безліч, і церкви оголили од ікон, і книг і риз, дзвони познімали всі ці смоляни, суздальці".

Про переспів дзвонів в Святій Софії в квітні 1185 року в час походу князя Ігоря на половців знаходимо в „Слові про Ігорів похід": „Йому в Полоцьку рано дзвонили дзвони утренню в святій Софії, а він у Києві дзвін чув".

Благовіст волинських дзвонів сповіщає нам під датою 1237 року „Літопис руський" такими словами: „І дзвони Данило приніс з Києва, а інші тут вилив". Зрозуміло, що мав король Данило місцевих волинських майстрів-людвісарів. Чому він привіз дзвони з Києва, а не задовольнився місцевими, можна судити з попередніх слів літописця, що то були дарунки, серед яких поруч дзвонів бачимо і святі ікони, „... що їх йому сестра Федора дала з Київського монастиря св. Федора".

Розвиток українського православного церковного людвісарства на Волині продовжувався і в наступні віки. Найдавніші школи людвісарства були у Володимирі, Холмі, Луцьку, пізніші – в Дубні, Бродах. До збережених давніх волинських дзвонів належать дзвони Святогірського Успіння Божої Матері монастиря в Зимні та монастирського храму Преображення Господнього в Дубно. Перший дзвін 1566 року був подарований князем Чорторийським до Святогірського Зименського монастиря. Його вага 700 кг.

Дзвін 1572 року зі Спаського монастиря в Дубно

Дзвін 1523 року в Степані

Дзвін 1572 року з монастирського храму Преображення Господнього в Дубно за часом і орнаментикою близький до Зименського, але менший розміром. На цих дзвонах є найкращі зразки кириличних написів, бо на інших переважають написи латинською, подекуди польською мовами.

Кириличний напис дзвону Зиминського монастиря читається так: „Цей дзвін подарував Олександер Чорторийський Зименському монастирю 1583 року". Ще один так званий „Молодівський дзвін 1583 року" – пам'ятка церковного людвісарського мистецтва на Волині, відлитий для храму села Молодове Берестейської области майстром М. Гофманом в Кавнасі. Нині цей дзвін зберігається в музеї Мінська.

В ті часи на Волині кожен храм мав певної мистецької вартости дзвони, які використовувались під час Богослужінь, одначе вони майже всі пропали під час руйнівної повені польських, московських, німецьких окупантів, а їх залишки зникли в роки войовничого атеїзму минулого століття, особливо на східній Волині, де вони масово були знищені.

З майстерні людвісарства в Дубно походить дзвін з XVIII ст., який нині зберігається в Дубенському музеї-заповіднику і належить до особливо цінних взірців церковних дзвонів.

Високої людвісарської роботи є дзвони 1643 року зі Сокалі та 1654 року з храму села Осекрів на Володимирщині. У Переяславі зберігається дзвін, який відлитий у 1649 році з дозволу гетьмана Богдана Хмельницького Андрієм Савичем, на замовлення церковного братства Різдва Пресвятої Богородиці, для храму міста Чуднів на східній Волині. В Свято-Благовіщенському храмі Ковеля зберігався дзвін 1643 року роботи львівського відливника Андрія Франка (Франковича). З XVIII ст. збережено дзвони у с. Чарукові, с. Лідихові, Старому Олексинці, Мишківцях, Решнівці, Черниховцях, Тайкурах.

В XIX–XX ст. спостерігаємо масовий занепад волинського людвісарства, лише на Дубенщині збережено один дзвін 1806 року місцевого виробництва. Як правило, всі дзвони довозились з Московщини.

Церковні дзвони в храмах Волині в усі часи були невід'ємним набутком, а їхні мелодії прикрашали Богослужіння.

Володимир Рожко,
Луцьк

ПОДОРОЖІ

Меджибіж та Старокостянтинів – подільська сторона

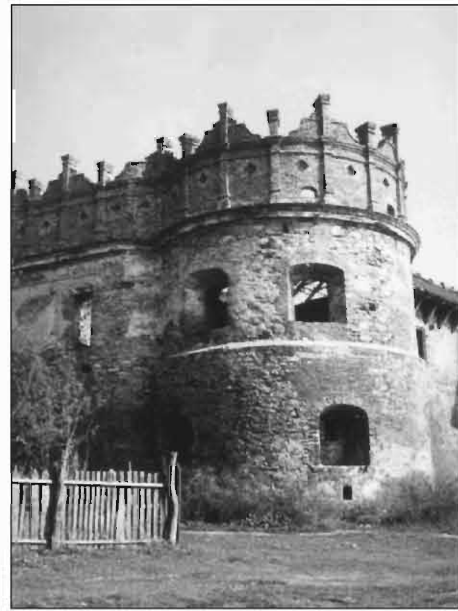
Небо безкрає і бездонне, як буває тільки над відкритими обширами. А плеса річок виблискують на сонці, як потемнілі від часу свічада. І якось зовсім непомітно скресає невгамовна цікавість. Це місце немов повертає в той далекий час, коли у величезному дивному світі нам було по дванадцять років. Ворота, равеліни, рови – тепер вони лише величні декорації для ризикованих ігор. І мимоволі заздриш місцевим хлопчакам, котрі як свої п'ять пальців знають кожен камінь, кожну тріщину, кожну леґенду цих древніх стін.

. Фортеця Меджибожа – споруда дивовижна і надзвичайна. На рівній місцині обрати місце для оборони нелегко. А потреба у цій обороні була величезна! У XII столітті тут проходив кордон київської та волинської земель, тож місто було прикордонним форпостом на межі половецького степу і західніх теренів. Для будівництва перших дерев'яних укріплень обрали трикутний ріг між Південним Бугом і Бужком. Впродовж п'ятьох віків замок не раз руйнувався і відбудовувався. У різний час його стіни штурмували татари і турки, литовці і поляки. До наших днів плян фортеці зберіг форму, котру надали йому в XVI столітті, за польського гетьмана Синявського. За кованими ворітьми – широкий двір, де стоїть невелика гостроверха церква, у минулому костел (1586 рік). В інтер'єрах збереглися фрагменти розписів. Увагу привертає довгий корпус колишнього палацу, а нині – краєзнавчого музею. Зайти сюди не зайве, експозиція досить багата і цікава. А ще неодмінно огляньте східню фортечну вежу – величезні розміри, своєрідна і складна конфігурація. Вона складається з ромбоподібної частини, зверненої вістрями назовні, та чотирьох напівкруглих веж, що прилягають попарно з кожного боку. З цієї значної споруди відкривається чудовий краєвид на ріки й безкраї простори.

Меджибіж. Замок XV–XVII ст.
Фото: Павло Сачек та Галина Шевцова З книги „Битий шлях"

Із XV по XIX століття Меджибіж належав польським магнатам Синявським і Чарторийським. Біля стін твердині селилися торговці і ремісники. 1593 року містечко отримало Магдебурзьке право, а з ним – печатку і герб. Мешкали тут українці, поляки і євреї, й усі вони мали в місті свої храми. Але зведений 1632 року великий бароковий костел сьогодні у руїнах, не дожила до наших днів і стара синагога. Про багатовікову історію євреїв, що тут жили, нагадують лише камені старого некрополя. Потемнілі замшілі плити із загадковою в'яззю івриту, й серед них та, до якої приїжджають з Канади, Росії, США та Ізраїлю. У Меджибожі покоїться прах засновника гасидизму Бааля Шем Тоба-Бешта – проповідника, лікаря і чудотворця, що стверджував: „Увесь світ – прояв Божого промислу, тому абсолютного зла не існує, і будь-яке зло поправне".

Старокостянтинів.
Замкова вежа. XVI ст.

У XVIII столітті в Меджибожі народився префект Московської духовної академії Володимир Каліграф, друг Григорія Сковороди. Неподалік, в селі Сутківці, стоїть оборонна церква-замок Покрови Богородиці – одна з найзагадковіших споруд в історії української архітектури. Традиційно вважалося, що ця потужна церква замкового типу, схожа в пляні до листка конюшини, була збудована у XV столітті. Але нещодавні дослідження виявили, що будівництво в Сутківцях проводилося в декілька етапів, перший з яких – це XIII століття. Первинно це міг бути донжон (центральна башта замку) та у XV столітті Ф. Сутковецький, власник села, спорудив для себе на сусідньому пагорбі новий замок, а старий донжон перебудував під храм, який через століття ще й розмальовали.

Олена Романенко

Італійська туга

Галина Безбах перебуває на заробітках в Італії. Вона народилась на Вінничині, педагог за освітою, завідувала бібліотекою у Новому Роздолі на Львівщині. Новітня хвиля української трудової еміграції занесла її в чужий край. Але й там вона не втратила свеї любови до поетичного слова, й свої думки, прагнення та любов до рідного краю висловлює у віршах, які надіслала до „Свободи". Частину з них вміщуємо.

Я збиралась в дорогу далеку
І не знала: на день чи надовго –
Скільки зможу,
мій рідний, без тебе.
Будеш в вікна мене виглядати.
І коли я вернуся додому?..
Знаю, будеш на мене чекати,
Своє щастя не дам я нікому.
Тягну руку... ось зараз торкнуся...
Це лиш сон, він з світанком зникає
Я вернуся додому, вернуся,
Бо ти довго на мене чекаєш.
Я не хочу вже бути багата –
Хочу мати тебе лиш для щастя.
Хочу бути: я жінка, я мати!
Я досягну всього, мені вдасться...
Чужі зорі вдивляються з неба,
Чужа мова – а в нас солов'їна.
Мені тільки тебе, любий, треба
І ще, неньку мою, Україну.

Ностальгія

Я хочу додому, до мами,
До рідного свого села.
Дитячих стежок, де ногами
Я вперше в дорогу пішла.
Вклонитися хочу могилам.
Припасти до неньки-землі.
Хай де мене доля носила –
Та серце й душа – у селі.
Заглянути в вікна до школи.
Там юність і кращі роки;
Що їх не забути ніколи,
Всі згадують їх залюбки.
Згадати я хочу багато...
Стежками пройтись на зорі.
Тут вчилася жити й кохати,
І слухала спів солов'їв.
Тут перші цілунки і сльози...
Де вперше пізнала любов –
Там плачуть в ріку верболози,
Я бачити хочу їх знов.
Це стан у душі – ностальгія.
Все було, пройшло і нема.
Залишились згадки... й надія –
Не випито чашу до дна.

Як хочеться...

Як хочеться почати знову
Із чистого листа, своє життя,
Без злого, без байдужого, чужого,
Без сліз, помилок, каяття.
Як хочеться кохати щиро
На все життя, на все життя.
Повірити у казку, в диво,
купатись в щасті, мов дитя.
Як хочеться все зрозуміти.
А розпач, муку й пустоту
Закинути, залишити, забути
Той біль від зради – самоту.
Який вже день, як я без тебе
Сумую я, сумуєш ти...
О диво, що не впало небо
В зажуру нашу з висоти.
Весна вже мріями хлюпоче
І вітер хмари розганя.
Я так додому, любий, хочу.
Про тебе думаю щодня.

* * *

До вуст припасти і напитись...
Як у жару води з криниць...
Поглянуть в очі і ... втопитись
У глибині твоїх зіниць.

* * *

Іноді гарно скажеться:
Гарно тоді запишеться,
Думати так зав'яжеться
Вузлика не залишиться.

* * *

Я вся твоя: покірна і нескорена
Я вся твоя: у сивині розлук
Страждаю я – чеканням зморена
Жадаю губ твоїх, жадаю рук...

* * *

Не даруй, не треба
Мені зорі з неба...
Краще ти мене люби.

Осінь

Вже осінь настала, осінь...
Вітер листом мете віражі.
А я ще шукаю й досі
Притулку в чужій душі.
І в цю соромливу пору
Барвами хвалиться віть.
Чи ж скоро мені, чи ж скоро
Ім'я твоє відболить.
Уже холодніє небо,
Сивінь падає в траву.
Вже осінь, а я без тебе
Загублено так живу.

* * *

Я пишу вірші, мов молюся.
Я не зламаюсь, не зіб'юся.
Несуть свій біль за днями дні...
Чому ж не легшає мені?
Так хочу скинуть на папір
Свою тугу, мов камінь з гір.

Я хочу щастя

Летять роки, минають роки
Їх не вернути з далини.
І часто кажуть: світ широкий...
Та в цім широкім – стрілись ми.
І защемить душа в чеканні,
Мов птах в бездонній вишині.
Як бачу очі ті жадані,
Що в серце дивляться мені.
А я вся тягнуся до тебе
Така податлива й проста,
О Боже! Не суди, не треба
Я не бездушна, не пуста.
Я хочу щастя трошки мати
Хоч раз зігрітись, чи згоріть.
І хай це гріх, – в мій вік кохати
Та ради цього варто жить.
І хай мене не судять люди.
Така я в світі не одна.
І кари більшої не буде,
Ніж та, що вибрала сама.

Сни

І часто насниться мені
Маленька батьківська хата...
Там яблуня у вікні,
Пучечками сушиться м'ята.
Там півень червоний в дворі
До гурту курей закликає,
І голос собак та корів...
Дитинство у снах оживає.

Впевненість

Чекаю, надіюсь на диво.
І знає, мене ти знайдеш
Я буду, я буду щаслива,
Я буду щаслива без меж.
І хай це всім дивним здається,
Що я так в надії живу.
Та чую, я чую всім серцем
Тебе лиш, єдиного, жду.
Життя наше дуже коротке,
Життя наше – вічности мить.

19 West 21st Street, Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 862-4747; (973) 763-8778
Fax: (908) 862-7474

ROXOLANA
International Trade, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* *Додаткова оплата за доставу існують певні обмеження.*

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
• *Доставa $10 за кожне замовлення*

ЗАМОВЛЯЙТЕ
Харчовий пакунок „Родинний" з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф., салямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна $ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставу – $10 – західня Україна; $15 – східня Україна
Телефонуйте безкоштовно:
1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

• РОЗШУКИ •

Свистун Марія Семенівна
розшукує брата
ВОЛОДИМИРА СВИСТУНА,
який народився
9 серпня 1922 року в селі
Велика Вільшаниця,
Золочівського району,
Львівської області.
Тел.: (661) 663-0162

• ПРАЦЯ •

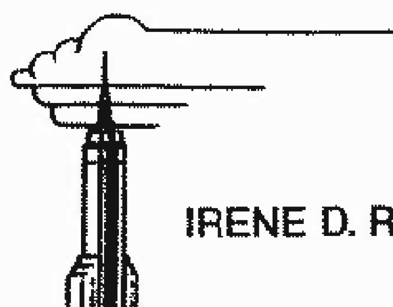
Потрібна жінка
для догляду за старшою
хворою жінкою з проживанням.
Тел. (973) 761-7770

Потрібна українка для
догляду за 2 хлопчиками
6 днів на тиждень.
Тел.: (609) 333-8753

• ДО ВИНАЙМУ •

До винайму помешкання у Парафіяльному домі Української Православної Церкви, Troy, NY. 375 дол. місячно. Поможемо влаштуватися з працею.
Тел. (518) 462-0649

Понад 30,000 читачів тижнево дивиться на рекламі!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ! ЦЕ ПРАЦЮЄ!

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.
The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

ЙОСИФ
КУПЧАК
власник
JOSEPH
MEAT MARKET
М'ясні европейські вироби
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ
DNIPRO CO.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та европейські компакт диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хв. розмови за 5 дол.

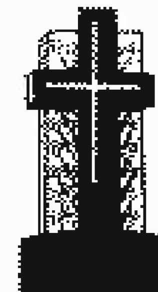
NEWARK, NJ	CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA, PA
688 Sanford Ave	565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave
Тел.: (973) 373-8783	Tel.: (973) 916-1543	Tel.: (215) 728-6040
(888) 336-4776		

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES
1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036
(908) 925-0717
PACKAGES TO UKRAINE
BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ – мінімум 10 фунтів
ЛІТАКОМ – 2-3 тижні мін. 10 фунтів
ДОЛЯРИ – Пересилка і доставка
ЕЛЕКТРОНІКА – 220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.
Відправляємо і полагоджуємо митні справи.
У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.
Доставляємо пачки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словакії.
Підбираємо пачки з дому безкоштовно.
Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Tall Free 1-800-965-7262

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209
СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn/Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

Oblast Memorials
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net
ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В НЬЮ-ЙОРКУ, НЬЮ-ДЖЕРЗІ, ПЕНСИЛЬВАНІЇ
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ ВАШ ПРОЕКТ.

З глибоким жалем повідомляємо, що 29-го травня 2006 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

св. п.

проф. д-р

ОМЕЛЯН ПРІЦАК

нар. 7 квітня 1919 р. у містечку Лука, неподалік Самбора.

Матурант Першої Гімназії в Тернополі, магістер історії і сходознавства Львівського університету, доктор summa cum laude тюркології і слов'янських студій Геттінгенського університету, габілітований доктор алтайської філології і студій Центральної Азії, доцент і опісля професор Гамбурзького університету, викладач Краківського, Варшавського і Кембріджського університетів, переїхавши до Америки був професором у Вашінгтонському університеті, опісля звичайним професором гарвардського університету, засновник центру українознавства в Гарварді, професор катедри української історії ім. М. Грушевського і директор Українського Наукового Інституту Гарвардського університету.

ПАНАХИДА відбулася у четвер, 1 червня 2006 р. о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Brady & Fallon Funeral Home, 10 Tower St., Jamaica Plain, MA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 2 червня 2006 р., о год. 10-ій ранку в УКЦеркві Христа Царя в Бостоні.

Вічна Йому пам'ять!

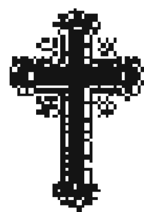
У глибокому смутку:

дружина – ЛАРИСА ГВОЗДІК ПРІЦАК
дочка – ІРЕНА ПРІЦАК
внуки – ЛАЙЛІНА ЕВЕРГАРД і МИХАЙЛО ВІСОФФ

Замість квітів просимо складати пожертви на видавничий фонд Українського Наукового Інституту. Датки можна пересилати на: Ukrainian Studies Fund, 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ділиться сумною вісткою з громадянством, що 29 травня 2006 р. упокоївся в Бозі на 87-му році життя

св. п. проф. д-р

ОМЕЛЯН ПРІЦАК

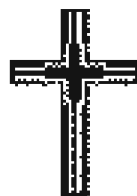
професор-емерит катедри української історії ім. М. Грушевського Гарвардського Університету, основоположний редактор міжнародного наукового журналу „Гарвардські Студії Українознавства", співзасновник і перший директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, іноземний академік Національної Академії Наук України і перший директор відновленого Інституту Сходознавства НАНУ в Києві, головний редактор наукового журналу „Східний Світ", автор сотні наукових праць і активний діяч українських, американських й інших наукових організацій і установ Північної Америки, Европи та Азії.

Родині Покійного, дружині д-р ЛАРИСІ ГВОЗДІК ПРІЦАК, доньці від першого шлюбу ІРЕНІ ПРІЦАК з внуками ЛАЙЛІНОЮ ЕВЕРГАРД і МИХАЙЛОМ ВІСОФФ висловлюємо глибоке співчуття.

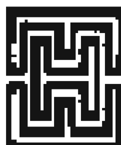
ПАНАХИДА відбулася у четвер, 1 червня 2006 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Brady & Fallon Funeral Home, 10 Tower St., Jamaica Plain, MA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у п'ятницю, 2 червня 2006 р., о год. 10-ій ранку в УКЦеркві Царя Христа в Бостоні.

Дирекція Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету
Професори, співробітники, працівники і студенти Українського Гарварду

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

повідомляє своїх членів та громаду, що 29 травня 2006 р. відійшов з цього світу

св. п.

проф. д-р

ОМЕЛЯН ПРІЦАК

(1919–2006)

Видатний український вчений-орієнталіст, тюрколог, історик, учень Агатангела Кримського та Івана Крип'якевича, почесний член НТШ-А, член НТШ від 1951 року, іноземний член НАН України, професор-емерит Гарвардського університету, перший керівник катедри української історії ім. Михайла Грушевського, перший директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.

З 1991 р. – перший директор оновленого Інституту Сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України.

Автор фундаментальної праці „Походження Русі" та праць з історії України княжої доби, Хмельниччини і періоду Мазепи, з історії культури і мови монгольських та тюркських народів.

Рідним складаємо найщиріші співчуття

УПРАВА НТШ В АМЕРИЦІ

Головна Екзекутива Фонду Катедр Українознавства з великим смутком повідомляє, що 29 травня 2006 р. помер

св. п.

д-р проф.

ОМЕЛЯН ПРІЦАК

- член і голова Наукової Ради Фонду Катедр Українознавства у 1960-их рр.
- автор концепції трьох катедр (української історії, літератури і філології), бібліотечної збірки україніки і наукового інституту в Гарварді
- опісля співзасновник Гарвардського українознавчого центру, перший професор катедри української історії ім. Михайла Грушевського Гарвардського університету, перший директор Українського Наукового Інституту Гарвардського університету
- відомий філолог, історик, педагог, академік Національної Академії Наук України
- автор понад п'ятсот наукових праць
- активний член українських і міжнародних наукових установ

Візія проф. Пріцака й ідеалізм і невтомна праця активістів Фонду Катедр Українознавства, на чолі з його засновником бл. п. Степаном Хемичем, створили цілу епоху, в якій історичну пам'ять і культурну спадщину українського народу було збережено і зміцнено засобами української науки.

Горем прибиті дружині д-р ЛАРИСІ ГВОЗДІК ПРІЦАК, доньці від першого шлюбу ІРЕНІ ПРІЦАК, і внукам ЛАЙЛІНІ ЕВЕРГАРД і МИХАЙЛОВІ ВІСОФФ висловлюємо глибоке співчуття.

ПОДЯКА

В подяці з Похоронних Відправ бл. пам'яті Анни Єйни (Харамбури) з невідомих причин пропущене було ім'я Дорогого і Довголітнього Друга і Приятеля п. Теодозія Пришляка з Бафало, який брав активну участь в усіх похоронних відправах як дяк і який на тризні покійній Ганусі крім щирих і теплих слів заспівав прекрасно її улюблену арію „Аве Марія".

Ми перепрошуємо за пропущення і тому цією дорогою складаємо щиросердечну ПОДЯКУ за братерське відношення і поміч в кожнохвилинній потребі.

Хай Тебе Дозю, Нагородить Всевишній своїми ласками за Твоє добре серце і вдачу.

МИКОЛА ЄЙНА з родиною

З відходом у вічність

бл. п. проф. д-ра Володимира Стойка

складаємо сердечну подяку:

- Отцеві Романові Пітулі і Отцеві Мітратові Романові Мірчукові та дякові Богодарові Кардашеві за похоронні відправи;
- Президентові України Достойному Вікторові Ющенкові за листовне співчуття;
- Промовцям на панахидах, похороні і тризні: Богдан Гаргай (СУМ), Проф. Альберт Кіпа (УВУ), Микола Галів (НТШ), Ігор Сохан (Пласт Загін „Червона Калина"), Проф. Дмитро Штогрин (ОУН), Михайло Савків (УККА), Проф. Іван Головінський, Мгр. Теодор Воляник (Фундація УВУ), Др. Лариса Онишкевич (НТШ), Проф. Тарас Гунчак, Богдан Титла, Мгр. Теодор Царик;

Всім котрі особисто прибули здалека чи зблизька або телефонічно розділи наш біль.
- Також дякуємо всім котрі замовили Богослужіння, передали вінки квітів або жертвували замість квітів на цілі:

Богослужіння: Olha Horodecka, Roman Myhal, Hania Myhal, Vira Bacwyn-Holowinsky, Dr. Roman Maksymowych, Anna Maksymowych, Dr. Oleksander Bilyk, Ivanna Bilyk, Maria Wasylyk, Maria Chaban, Family Chaban, Maria N. Lozynskyj, Maria Chemych, Askold Chemych, W. and A. Safian, Lidia Kobasa, Dzvinka and Tomas Carroll, Askold and Oksana Kobasa, Olga Gnoj, Julian Gnoj, Bohdan and Christina Kulchyckyj, Bohdan and Olha Mychajliw, Ihor Sochan, Kvitka Semanyshyn, Bohdan and Maria Harahaj, Dora and Hermann Borst, Peter and Sabrina Borst Rubinstein, Anna Andruchiw.

Квіти: Karen and Steven Rosenberger and Barbara Brown, Faculty and students of the Ukrainian Free University, The Research Firm, UCCA/UNIS/The Ukrainian Quarterly, Tryzub Michigan OUN, Mary and Bill Chen, Plast Zahin Chervona Kalyna.

Український Католицький Собор в Києві:
$1,000 - Roksolana and Askold Lozynskyj, Oksana and Danylo Dziadiw, Sabrina and Peter Borst Rubinstein.
$500 - Myroslawa Stojko, George and Natalia Dziadiw.
$400 - Dora and Hermann Borst.
$250 - Mary Holowinsky and William Y. Chen, Lubomyr and Daria Kurylko.
$200 - Maria Chemych, Bohdan and Daria Kekish.
$100 - Andriy and Alla Kletsun, Anna and Roman Maksymowych, Natalie and Ivan Holowinsky, Vera Bacwyn-Holowinsky, Theodosius and Lubomyra Krupa, Ihor and Olena Sochan, Ihor and Luba Dekajlo, Natalie Tytla, Halyna and Bohdan Tytla, Walter and Catherine Wolowodiuk, Bohdan and Oksana Kuzyszyn, O. Iwaskiw, E. and N. Zmyj, John and Yaroslawa Luchechko, Mykola Haliv, Olga and Adrian Horodecky, Irena and Alexander Worobec, Eugenia and Eugene Ivashkiv, Gregory and Marilyn Mursky, Yaroslav and Wira Bilinsky, Dmytro and Eustachia Shtohryn.
$50 - Theodore and Theresa Caryk, Walter and Anna Safian.
$25 - Stephanie and George Zajac.

THE UKRAINIAN QUARTERLY:
$500 - Roksolana and Askold Lozynskyj.
$250 - Myroslawa Stojko.
$200 - Askold and Kasia Chemych, Dora and Hermann Borst.
$100 - Bohdan and Olga Mychajliw, Taras and Olga Hunczak, Jaroslaw and Lubow Fedun, Myron and Olha Hnateyko, Orest Popovych, Tamara and Mark Olexy, Swiatoslaw and Martha Trofimenko, Dmytro and Eustachia Shtohryn..
$50 - Myroslaw and Nadia Shmigel, Bohdan and Oksana Kuzyszyn, Myroslaw and Larissa Kyj, Kvitka Semanyshyn, Maria Lozynskyj, Lubomyra Siletsky, Women's Association for the Defense of Four Freedoms for Ukraine.
$30 - Ewhen and Stephanie Brenycz.
$25 - Andrei and Lada Bidiak, Stephanie and George Zajac.

Фундація Українського Вільного Університету:
$500 - Roksolana and Askold Lozynskyj.
$250 - Myroslawa Stojko.
$200 - Roxana and Andrij Chaburskyj.
$100 - Iwanna and Bohdan Kaczor, Larissa and Myroslaw Kyj, Mira and Eugene Borys, Lidia Kobasa, Halia and Jaroslaw Oberyszyn, Myra and Bohdan Futey, Wasyl Sosiak, Lydia Kyj, Wolodymyr Procyk, Jean-Pierre and Biruta Cap, Dmytro and Eustachia Shtohryn..
$75 - John Burtyk.
$50 - Christina and Bohdan Kulchyckyj, Nadia and Myroslaw Shmigel, Zwen and Borys Zacharczuk, Jack and Ingeborg Wendler, Christine Pluta, Bohdan Kotys, Ukrainian Congress Committee of America-New Brunswick/Bound Brook.
$25 - Stephanie and George Zajac.

Національна Трибуна:
$100 - Dmytro and Eustachia Shtohryn.
$50 - ODFFU-New Brunswick
$30 - Gregory and Helen Dobusz, Wasyl and Olga Chomut.

Пласт в Україні:
$100 - Bohdanna M. Tytla

Наукове Товриство ім. Шевченка:
$50 - Nina Nalywayko and L. Maystrenko

Повідомляємо, що в сороковий день поминальні відправи відбудуться в Ню Йорку в Церкві Св. Юра, пятниця, 9 червня 2006, 9:30 рано та в Ню Бранзвик в Церкві Різдва Пресвятої Богородиці, неділя, 11 червня 2006, 11:00 рано.

Найдорожчий і невіджалуваний муж, батько, дідусь, двоєрідний брат, вуйко і швагер остається в нашій памяті і наших серцях.

Родина

З НАГОДИ ПОХОВАННЯ ПРАХУ

св. п.

ЛЮБОМИРИ ПЕЖАНСЬКОЇ

ТА В 19-ту РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

св. п.

МИХАЙЛА ПЕЖАНСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ

над гробом Покійних (поле 5Ф)

в суботу, 17 червня 2006 р., о год. 11 ранку

на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви просить

ДАРІЯ ЯРОШЕВИЧ, племінниця.

Ділимося сумною вісткою, що 11 травня 2006 р. на 98 році життя померла народжена 20 квітня 1909 р. у Львові

св. п.

проф. ІРЕНА КНИШ

письменниця, журналістка, публіцистка, редакторка, видавець, науковий дослідник, автор протягом десятиліть газети „Свобода", почесний член Союзу Українок у Львові.

У глибокому смутку залишила сина-доктора ЮРІЯ КНИША багаточисленних друзів, приятелів, шанувальників її творчості в Україні, Канаді, Америці.

Вічна її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в неділю, 28 травня 2006 року, будучи на 92-му році життя, упокоїлася в Бозі наша улюблена ТЕТА і КУЗИНКА

св. п.

ІВАННА КОНОНІВ

Дуже талановита і заслужена артистка театрів в Україні, віддана довголітня учителька і виховниця молоді, яка із бл. п. мужем, сотником Юрієм, роками посвятила час і сили для національного усвідомлення молоді. Її працю продовжує тепер середнє покоління. Вона була дуже горда, що так багато її „дітей", як вона їх звала, пам'ятали її, відвідували та опікувалися в часі її хвороби, бо своїх не мала.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА були відправлені в середу, 31 травня, о год. 8:00 веч. в похоронному заведенні „Литвин і Литвин", 1600 Stuyvesant Ave, Union, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 1 червня о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, 719 Sanford Ave., Newark, NJ, а відтак на цвинтарі св. Андрія в South Bound Brook, NJ.

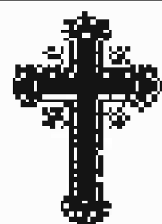
Горем прибиті:

сестрінки і братанки (в Україні)	– РОДИНА ЛУКОВЕЦЬКИХ
кузинки	– МАРІЯ ДИЦЬО
	– МАРІЯ ЦІСИК
приятелі/опікунки	– МАРТА КОКОЛЬСЬКА
	– АННА МИГАЛЬ

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів можна жертвувати на Фонд збереження Мистецьких Матеріялів св. п. Іванни Кононів, висилаючи на Kononiw Preservation Fund, c/o Ukrainian–American Youth, 140 Prospect Ave, Irvington, NJ 07111.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок,
11 квітня 2006 р. на 89-му році життя відійшов у вічність

СВ. П.

д-р МИРОСЛАВ АНТОНОВИЧ

нар. 1 березня 1917 р. у місті Долина в Галичині

Професор Утрехтського університету, автор, хоровий диригент, композитор, засновник та довголітній диригент Візантійського мужеського хору Утрехту і мішаного хору ім. Лисенка

ПОХОРОННА ЛІТУРГІЯ відбулася у вівторок 18 квітня 2006 р., о год. 10:30 ранку в католицькій церкві Parochiekerk O. L. Vrouw ten Nemelopmeming в місті Де Мірн, Нідерланди. Похований на цвинтарі при тій церкві біля гробу дружини. Служби співслужили отець парох Боленслан та Єпископ Михаїл Гринчишин і о. мітрат Павло Когут із Франції.

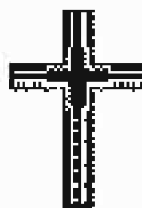
Вічна Йому пам'ять!

Залишені у смутку:

доньки – АНДРУСЯ ВІЛИЧ з чоловіком ЛЕВКОМ
та діти БОЯН і РОКСАНА
– МИРОСЛАВА ФИЛЬ з чоловіком ІВАНОМ
та діти ВАДИМ і ОРИСЯ
син – РОМАН з дружиною АСТРІД
та діти АНДРЕЙ і ТАНЯ
племінники – БОРИС АНТОНОВИЧ
– БОГДАН АНТОНОВИЧ із Сиднею
– БОГДАН АНТОНОВИЧ з Долини
– ОМЕЛЯН АНТОНОВИЧ

Слова співчуття можна надсилати на адресу:
R. J. Antonowycz
Krooshofstraat 7
4122 GJ Zijderveld
Netherland

Fax: 0345-641968

З волі Всевишнього відійшов
у Божу вічність у вівторок,
2 травня 2006 р.,
заосмотрений Найсвятішими Тайнами
наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ І СЕСТРІНОК

СВ. П.

СТЕПАН КУРИЛАС

д-р. вет. медицини і громадський діяч
нар. 6 лютого 1921 р. у Полюхові в Україні

ПАРАСТАС відбувся 5 травня в похоронному заведенні Hines-Rinaldi.

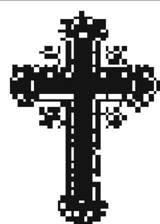
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу 6 травня о год. 12-ій пол. в Крайовому Соборі Пресвятої Родини у Вашінгтоні і на цвинтарі Cedar Hill.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – ОЛЬГА
син – ПЕТРО з дружиною ІРЕНОЮ
доньки – ОЛЕНКА з мужем ЮРІЄМ ДОБЧАНСЬКИМ
– ЛЯРИСА з мужем СТІВОМ ЛАНН
внуки – ЛІДІЯ з мужем РИЧАРДОМ БАЛАЖ
– ПАВЛО
– МАРКІЯН і РОМАН ДОБЧАНСЬКІ
сестри – ТЕОДОЗІЯ, І ТЕРЕСА з родинами в Україні
– ЛЮБА з родиною
– ВІРА з родиною
брати – РОМАН з родиною
– ВАСИЛЬ з родиною в Україні
тета – МАРІЙКА КОРДУБА-РАЙКОВСЬКА з родинами в Україні
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді та в Україні

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу Покійного родина просить складати пожертви на:
Ukrainian Catholic National Shrine of the Holy Family (Belltower Fund)
Ukrainian Catholic Education Foundation (УКУ)
US-Ukraine Foundation

Ділимося болючою вісткою з ріднею і знайомими, що
по короткій, тяжкій недузі, проживши 91 років, відійшов від нас
дня 27 травня 2006 року наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ВУЙКО і КУЗЕН

СВ. П.

ВАСИЛЬ ЮРІЙ СТЕЦЬ

економіст і бібліотекар

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 1 червня 2006 р., о год 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 2 червня 2006 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню-Йорку, а опісля на цвинтар Gate of Haven в Hawthorn NY.

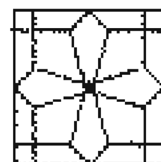
В глибокому смутку:

дружина – МАРІЯ
донька – АРІЯДНА СТЕЦЬ-ЯКОНЕН
сестрінки – ХРИСТИНА ЛАШЕВСЬКА з мужем БОЛЕСЛАВОМ
– ВІРА ДЕРИКОЗ з мужем МИКОЛОЮ і доньками
УЛЯНОЮ і СОФІЄЮ та внучкою КСЕНЕЮ
та ближча і дальша рідня в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Бажаючи вшанувати пам'ять Покійного замість квітів на його могилу родина просить складати пожертви на Український Католицький Університет у Львові через Ukrainian Catholic Educational Foundation, 2247 West Chicago Ave, Chicago, IL 60622 або на Childen of Chornobyl Relief Fund, 272 Old Short Hills Road, Short Hills, NJ 07078.

Ділимося болючою вісткою з Приятелями і Знайомими, що 11 травня 2006 р. упокоїлася в Акроні, Огайо наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

Дарія Городиська

нар. (Дарія Пестрак) 20 липня 1938 р. в Сокалі

співзасновником 12-го від. Союза Українок Америки (Парма, Огайо) ім. Олени Пчілки. суспільний діяч

У глибокому смутку:

сини
- **АНДРІЙ з дружиною МОТРЕЮ і донечками ЛЯРИСОЮ і ЗОРЯННОЮ**
- **РОМАН і сином МАТЕЙОМ**
- **ПЕТРО**

та родини ГОРОДИСЬКИХ, КОЗБУРІВ, ЛОМАГІВ і ЩАДИЛО (Борислав, Україна)

Замість квітів родина просить складати пожертви на

Ukrainian Women's League Orphans Fund in Ukraine
c/o Branch 12 (UNWLA)
4100 Forest Ct.
North Royalton, OH 44133

Polycystic Kidney Disease Fundation
(In memory of Daria Horodysky)
9221 Ward Parkway, Suite 400
Kansas City, MO 64114-3367

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail: lvstaruch@aol.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext 3039)
Fax (973) 292-0900

Направляємо!!!
різного роду дахи і „siding".
Tel.: (732) 246-2558

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

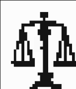
ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./факс: (732) 636-5406
e-mail: dumamuse@aol.com

FATA MORGANA
Музика для всіх: весілля, забави, концерти, фестивалі і приватні прийняття.
Тел. до Олексія: (609) 747-1382 або
e-mail: oktband@yahoo.com
website: www.fatamorganaband.com

КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC
Board Certified: Cardiovascular Disease, Interventional, Nuclear Cardiology and Internal Medicine.
Єдиний україномовний „interventional" кардіолог в NY і NJ.
НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ
Всі основні обстеження проводяться в двох зручно розміщених сучасних офісах

776 E. Third Ave.	1432 Hylan Blvd.
Roselle, NJ 07203	Staten Island, NY 10305
(908) 241-5545	(718) 351-9292

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ – СВОБОДУ"! НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей Real Estate/Coop Closings (fee for Condo/Coop Purch. in Manh. only is $1000)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Dunwoodie Travel Bureau Ltd.
800-550-4334 914-969-4200
125 Corporate Blvd., Suite 300, Yonkers, NY 10701 • FAX 914-969-2108
dunwoodie@vacation.com
FLIGHTS TO Kyiv or Lviv, Travel by May 31, 2006

NYC to Kyiv or Lviv	$765 + tax
From Washington Cleveland, or Detroit	$720 + tax
From Orlando, Tampa, Miami	$819 + tax

Rates do not include taxes that may range from $185.00 to $267.00. Weekend surcharges additional. This offer is limited and is subject to availability by the airline carriers.

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: karpatycanada@yahoo.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!